

**Bariery i problemy lokalnego rynku pracy
oraz zapotrzebowanie na kwalifikacje
i umiejętności - analiza oparta na badaniach
ankietowych przeprowadzonych wśród osób
bezrobotnych z terenu powiatu nyskiego**

RAPORT KOŃCOWY z BADAŃ

Zleceniodawca:

Powiatowy Urząd Pracy
w Nysie

Projekt i wykonanie:

BIOSTAT

www.biostat.com.pl

– grudzień 2013 –

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

www.pup.nysa.pl

Powiatowy Urząd Pracy w Nysie

ul. Słowiańska 19
48-300 Nysa
tel./fax. 77 448 99 11 / 77 448 99 17

**Wykonawca
badania:**

BIOSTAT

www.biostat.com.pl

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel./fax. 32 422 17 07
biostat@biostat.com.pl

Zespół badawczy:

Andrzej Kempa – kierownik projektu
Ewa Tkocz-Piszczek – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczek – członek zespołu badawczego
Zdzisław Wolny – członek zespołu badawczego
Anna Konik – członek zespołu badawczego
Bartosz Olcha – członek zespołu badawczego
Katarzyna Stania – członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

październik - grudzień 2013 r.

Spis treści

Spis treści	2
Wprowadzenie	3
Nota metodologiczna	4
Charakterystyka respondentów	5
Charakterystyka osób bezrobotnych pod kątem posiadanego doświadczenia oraz odbytych szkoleń...12	
Potrzeby osób bezrobotnych umożliwiające powrót na rynek pracy i dotychczasowa współpraca z PUP	19
Charakterystyka osób bezrobotnych pod kątem aktywnego poszukiwania pracy	31
Bariery zawodowe i społeczne oraz przyczyny bezrobocia	35
Wnioski i rekomendacje	47
Spis rysunków i tabel	52
Aneks – narzędzia badawcze	54

Wprowadzenie

Celem niniejszego badania jest zebranie dokładnych danych dotyczących sytuacji osób bezrobotnych w obliczu wymagań jakie stawia dzisiejsza sytuacja ekonomiczna w powiecie nyskim, z określeniem barier uniemożliwiających im powrót na rynek pracy. Realizacja badania pozwoliła na wyciągnięcie właściwych kierunków szkoleń oraz innych działań w zakresie rozwiązywania problemów i likwidowania barier utrudniających, opóźniających lub blokujących znalezienie zatrudnienia. Zebrane informacje pozwolą przygotować plan szkoleń na następny rok kalendarzowy oraz posłużą do tworzenia programów specjalnych i celowego wydatkowania publicznych środków finansowych na usługi i programy rynku pracy w 2014 roku.

Badanie zrealizowano w okresie od października do grudnia 2013 r. Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Powiatowy Urząd Pracy w Nysie. Badanie wykonane zostało przez Konsorcjum firm badawczych RSTAT & BIOSTAT. Zakres badania obejmował w szczególności:

- dobór reprezentatywnej próby bezrobotnych w rozbiciu na płeć, grupę bezrobotnych i miejsce zamieszkania – miasto/wieś;
- charakterystykę bezrobotnych, w tym informacja o odbytych wcześniej szkoleniach zawodowych i ich efektach;
- określenie przyczyn i barier pozostawania bez pracy z uwzględnieniem predyspozycji psychofizycznych, zdrowotnych oraz umiejętności i kwalifikacji zawodowych;
- szczegółowe i precyzyjne określenie potrzeb umożliwiających powrót na rynek pracy, w tym potrzeb szkoleniowych;
- przygotowanie wniosków i rekomendacji.

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku badania i dokonanych analiz.

W trakcie realizacji badania Wykonawca ściśle współpracował z Zamawiającym, w szczególności na etapie doboru próby oraz przekazania bazy danych osób bezrobotnych.

Nota metodologiczna

Na proces badawczy składają się następujące etapy realizacji projektu:

- Opracowanie metodologii badawczej, narzędzi badawczych,
- Analiza danych zastanych i przygotowanie próby badawczej,
- Realizacja telefonicznej fazy badania,
- Digitalizacja pozyskanego materiału empirycznego,
- Opracowanie raportu statystycznego,
- Opracowanie raportu końcowego.

Informacje na temat założonego zakresu badawczego uzyskano dzięki zastosowaniu narzędzi – kwestionariusza badawczego do badania ilościowego na próbie bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie. Narzędzie zostało opracowane przez Wykonawcę badania. Zagadnienia stanowiące jego treść zostały skonstruowane w oparciu o wytyczne określone przez Zamawiającego, składając się łącznie z 39 pytań.

Kwestionariusz wywiadu zawiera przede wszystkim informacje odnoszące się do tematu badania, jak i pytania metryczne. Narzędzie zostało zatwierdzone przez Zamawiającego na etapie konsultacji projektowych. Wielkość próby badawczej wyniosła 908 wywiadów.

Podczas realizacji wywiadów dążono do tego, aby rozmowa miała szczerzy charakter, a każdy z uczestników badania miał nieskrępowaną możliwość artykułowania własnych poglądów, bez poczucia, iż informacje te nie zostaną objęte klauzulą anonimowości.

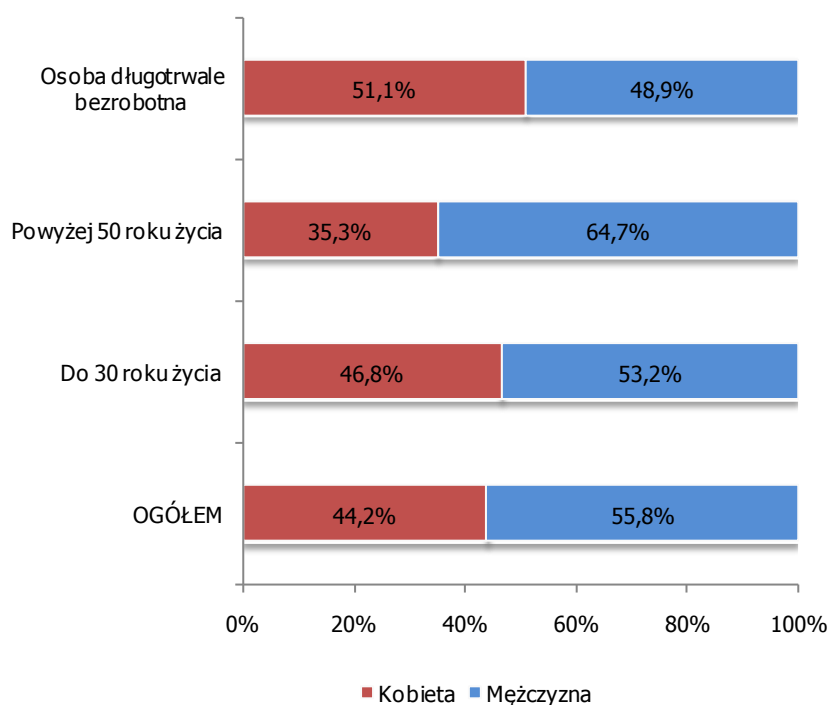
Tabela 1. Podział osób bezrobotnych ze względu na płeć oraz miejsce zamieszkania

Grupa bezrobotnych	Ogółem w grupie	Kobiety			Mężczyźni		
		Miasto	Wieś	Ogółem	Miasto	Wieś	Ogółem
Długotrwale	272	77	62	139	77	56	133
Powyżej 50 lat	309	71	38	109	122	78	200
Do 30 lat	327	75	78	153	85	89	174
Ogółem	908	223	178	401	284	223	507

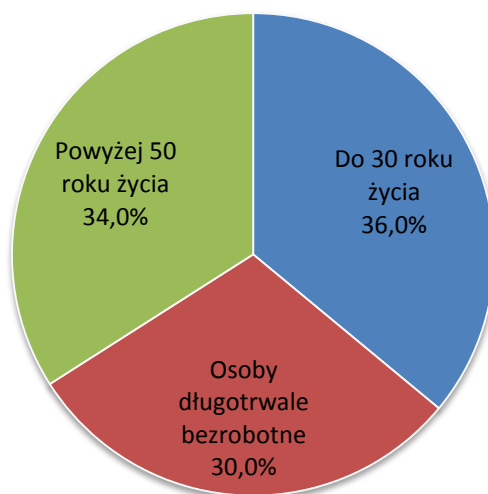
Charakterystyka respondentów

Bezrobotni biorący udział w badaniu ilościowym to osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie. Przebadano 908 respondentów. Wśród nich znalazło się 44,2% kobiet i 55,8% mężczyzn. Najwięcej bezrobotnych kobiet znajduje się w grupie osób długotrwale bezrobotnych (51,1%), natomiast mężczyzn w grupie osób powyżej 50 roku życia (64,7%). Szczegółowe dane zawiera rysunek nr 1.

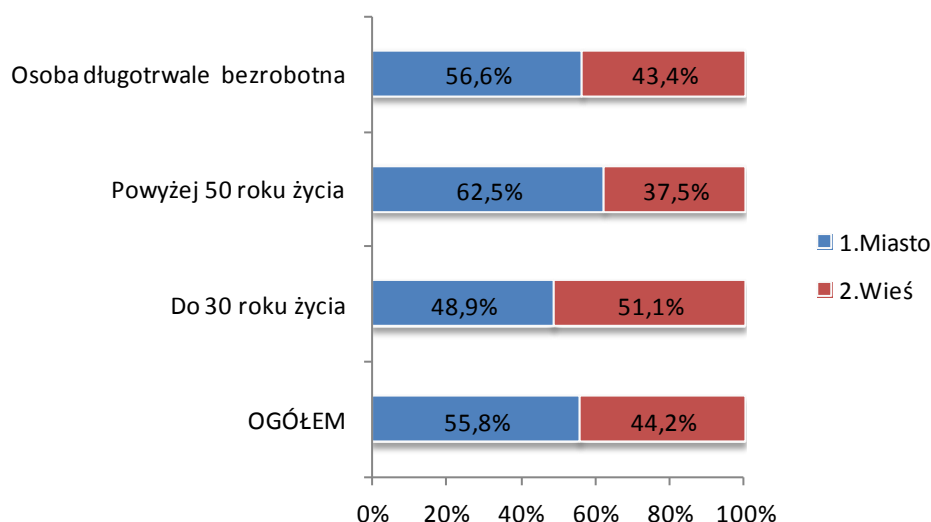
Rysunek 1. Płeć badanych osób bezrobotnych

Za podstawowe kryterium różnicujące badanych bezrobotnych przyjęto podział na grupy. Rozróżniono trzy grupy. Osoby do 30 roku życia stanowiły 36,0% ogółu respondentów. Ponadto, 34,0% badanych znajdowało się w grupie osób powyżej 50 roku życia. Pozostałe 30,0% próby badawczej to osoby długotrwale bezrobotne. Dane przedstawia rysunek nr 2.

Rysunek 2. Podział bezrobotnych na grupy

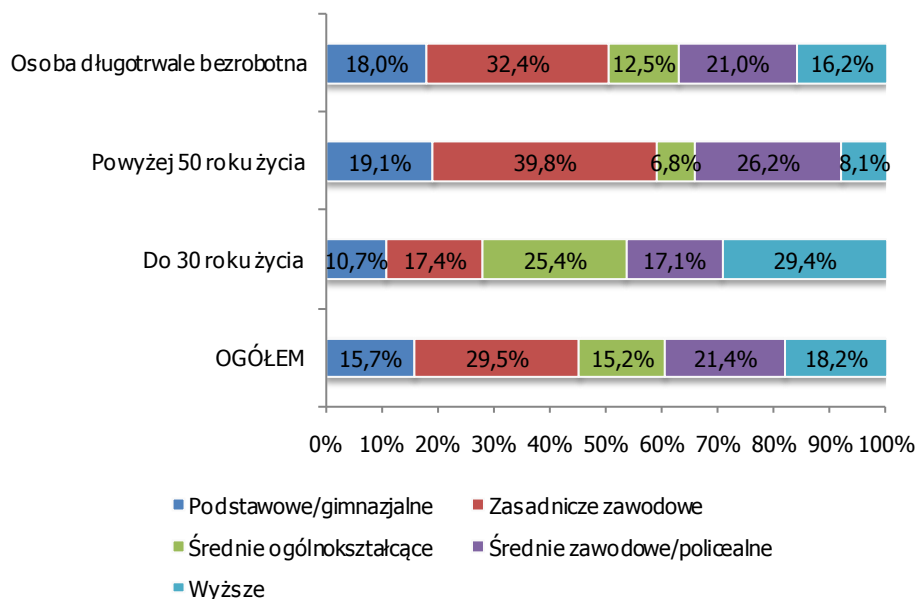
Zanalizowano miejsca zamieszkania osób badanych. Uzyskanie danych pod tym względem pozwoliło zorientować się, jaki odsetek respondentów zamieszkuje wieś, a ile osób wśród badanych to mieszkańcy miast. 507 respondentów wskazało miasto (55,8%), jako miejsce swojego zamieszkania, natomiast 401 osób jest mieszkańcami wsi (44,2%). Najwięcej osób zamieszkujących miasto to osoby powyżej 50 roku życia (62,5%), natomiast największy odsetek osób mieszkających na wsi to osoby do 30 roku życia (51,5%). Szczegółowe dane zawiera rysunek nr 3.

Rysunek 3. Miejsce zamieszkania osób bezrobotnych

Bezrobotnych scharakteryzowano również biorąc pod uwagę kryterium wykształcenia. 29,5% ogółu respondentów posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe. Wykształceniem średnim zawodowym/policealnym legitymuje się 21,4% badanych, podczas gdy wyższym – 18,2%. Ponadto, 15,7%

ankietowanych to osoby z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym, natomiast 15,2% to respondenci posiadający wykształcenie średnie ogólnokształcące. W przypadku osób powyżej 50 roku życia najczęściej osób posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (39,8%), najmniej natomiast średnie ogólnokształcące (6,8%). Wśród osób do 30 roku życia najczęściej posiada wykształcenie wyższe (29,4%), natomiast najmniej jest osób z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (10,7%). Szczegółowe informacje znajdują się na rysunku nr 4.

Rysunek 4. Poziom wykształcenia badanych osób bezrobotnych

W ramach charakterystyki respondentów poproszono również o wskazanie wyuczonego zawodu. Wśród badanych bezrobotnych znalazło się 29 mechaników pojazdów samochodowych, 25 sprzedawców, 22 krawców, 21 ślusarzy, 19 murarzy, 17 techników ekonomistów, 15 techników mechaników, po 14 cukierników i pedagogów, 13 kierowców mechaników, po 12 piekarzy, techników budownictwa, techników informatyków, po 11 elektryków i techników administracji, po 10 ekonomistów, kucharzy, mechaników – monterów maszyn i urządzeń, pedagogów szkolnych, rolników, specjalistów zarządzania informacją, techników mechaników obróbki skrawaniem. W pozostałych zawodach zarejestrowanych było nie więcej niż 9 badanych. Pełne zestawienie znajduje się w tabeli nr 2.

Tabela 2. Wyuczone zawody badanych osób bezrobotnych*

Zawód wyuczony	Liczba wskazań
Mechanik pojazdów samochodowych (723103)	29
Sprzedawca (522301)	25
Krawiec (753105)	22
Ślusarz (722204)	21
Murarz (711202)	19
Technik ekonomista (331403)	17
Technik mechanik (311504)	15
Cukiernik (751201)	14

Zawód wyuczony	Liczba wskazań
Pedagog (235107)	14
Kierowca mechanik (832201)	13
Piekarz (751204)	12
Technik budownictwa (311204)	12
Technik informatyk (351203)	12
Elektryk (741103)	11
Technik administracji (334306)	11
Ekonomista (263102)	10
Kucharz (512001)	10
Mechanik-monter maszyn i urządzeń (723310)	10
Pedagog szkolny (235912)	10
Rolnik (613003)	10
Specjalista zarządzania informacją (262207)	10
Technik mechanik obróbki skrawaniem (311509)	10
Technik rolnik (314207)	9
Tokarz w metalu (722314)	9
Technik handlowiec (522305)	8
Elektromechanik (741201)	7
Stolarz (752205)	7
Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej (731401)	6
Inżynier mechanik - mechanika precyzyjna (214405)	6
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych (723307)	6
Prawnik legislator (261906)	6
Ratownik medyczny (325601)	6
Ogrodnik (611303)	5
Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska (214390)	5
Technik elektronik (311408)	5
Blacharz samochodowy (721306)	4
Dietetyk (322001)	4
Elektromonter (elektryk) zakładowy (741207)	4
Fizjoterapeuta (228301)	4
Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne (214202)	4
Kelner (513101)	4
Kosmetolog (228903)	4
Malarz budowlany (713102)	4
Mechanik maszyn rolniczych (723308)	4
Murarz-tynkarz (711204)	4
Nauczyciel historii (233006)	4
Pozostali pracownicy obsługi biurowej (411090)	4
Specjalista do spraw finansów (241306)	4
Specjalista ochrony środowiska (213303)	4

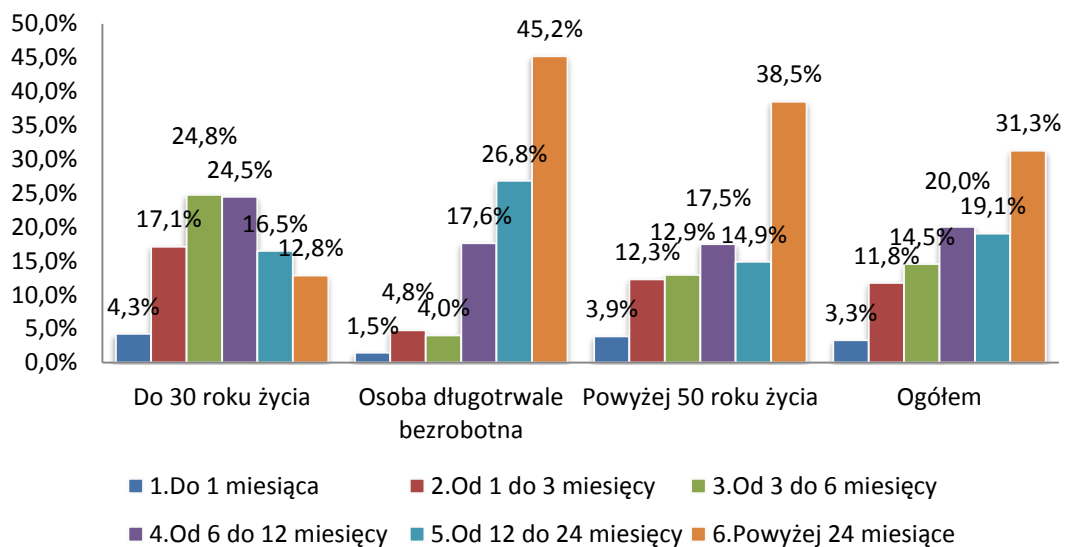
Zawód wyuczony	Liczba wskazań
Specjalista zdrowia publicznego (228204)	4
Technik technologii żywności (314403)	4
Technik hotelarstwa (422402)	4
Technik żywienia i gospodarstwa domowego (322002)	4
Architekt (216101)	3
Architekt krajobrazu (216201)	3
Elektromechanik pojazdów samochodowych (741203)	3
Filolog - filologia obcojęzyczna (264302)	3
Górnik eksploatacji podziemnej (811101)	3
Hydraulik (712601)	3
Inżynier organizacji i planowania produkcji (214102)	3
Malarz - tapicciarz (713101)	3
Mechanik taboru kolejowego (723313)	3
Monter instalacji i urządzeń sanitarnych (712604)	3
Politolog (263304)	3
Robotnik budowlany (931301)	3
Tapicer (753402)	3
Technik mechanizacji rolnictwa (311512)	3
Technik energetyk (311307)	3
Technik mechatronik (311410)	3
Betoniarz-zbrojarz (711402)	2
Cieśla (711501)	2
Dekarz (712101)	2
Fryzjer (514101)	2
Instruktor rekreacji ruchowej (342305)	2
Kierowca samochodu ciężarowego (833203)	2
Kosmetyczka (514202)	2
Kucharz małej gastronomii (512002)	2
Nauczyciel biologii (233001)	2
Nauczyciel nauczania początkowego (234113)	2
Opiekun osoby starszej (341202)	2
Pozostały średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp (325590)	2
Psycholog (263401)	2
Spawacz ręczny gazowy (721207)	2
Specjalista do spraw rachunkowości (241103)	2
Technik elektryk (311303)	2
Technik usług kosmetycznych (514207)	2
Technik elektryk (311303)	2
Technik ogrodnik (314205)	2
Technik prac biurowych (411004)	2
Technik turystyki wiejskiej (515203)	2
Pozostały średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp (325590)	29

Zawód wyuczony	Liczba wskazań
Psycholog (263401)	25
Spawacz ręczny gazowy (721207)	22
Specjalista do spraw rachunkowości (241103)	21
Technik elektryk (311303)	19
Technik usług kosmetycznych (514207)	17
Technik elektryk (311303)	15
Technik ogrodnik (314205)	14
Technik prac biurowych (411004)	14
Technik turystyki wiejskiej (515203)	13

*Pojedyncze wskazania: animator kultury, architekt wnętrz, barman, biolog, dziennikarz, dziewiarz, ekolog, filolog – filologia polska, frezer, funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu, grabarz, grafik komputerowy multimedialny, historyk, hodowca drobiu, instruktor tańca, inżynier technologii ceramiki, inżynier elektroniki, inżynier mechanizacji rolnictwa, inżynier zootechniki, krajacz szkła, logistyk, modystka, monter konstrukcji stalowych, monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, nauczyciel informatyki/technologii informacyjnej, nauczyciel języka angielskiego, nauczyciel przedszkola, nauczyciel wychowania fizycznego, obuwnik, operator maszyn do obróbki skrawaniem, operator sprzętu ciężkiego, operator urządzeń do produkcji włókien chemicznych, operator urządzeń przetwórstwa mięsa, operator robót i manipulatorów przemysłowych, pośrednik w obrocie nieruchomościami, pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej, pracownik socjalny, przewodnik turystyczny terenowy, raca prawny, renowator zabytków architektury, rzeźnik-wędliniarz, socjolog, spawacz metodą MAG, specjalista zdrowia publicznego, technik leśnik, technik mechatronik, technik obsługi turystycznej, technik technologii żywności – przetwórstwo owocowo-warzywne, technik weterynarii, technik elektryk samochodowy, technik hodowca zwierząt, technik nawigator morski, technik ochrony środowiska, technik pojazdów samochodowych, technik rolnik, technik urządzeń sanitarnych, technik włókiennik, technik żeglugi śródlądowej, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, terapeuta środowiskowy, zbrojarz.

Następnie respondenci zostali poproszeni o określenie czasu pozostawania w ewidencji PUP jako osoba bezrobotna. 31,3% ogółu badanych widnieje w ewidencji PUP powyżej 24 miesięcy. 20,0% bezrobotnych od 6 do 12 miesięcy, 19,1% od 12 do 24 miesięcy, 14,5% od 3 do 6 miesięcy, a od 1 do 3 miesięcy 11,8% badanych. Najmniejszą grupą osób są bezrobotni figurujący w ewidencji PUP do 1 miesiąca (3,3%). W przypadku osób do 30 roku życia najwięcej jest osób z grupy figurujących w ewidencji PUP jako osoba bezrobotna od 3 do 6 miesięcy (24,8%), najmniej do 1 miesiąca (4,3%). Spośród osób powyżej 50 roku życia najwięcej jest osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (38,5%), natomiast najmniej do 1 miesiąca (3,9%). Dane szczegółowe przedstawia rysunek nr 5.

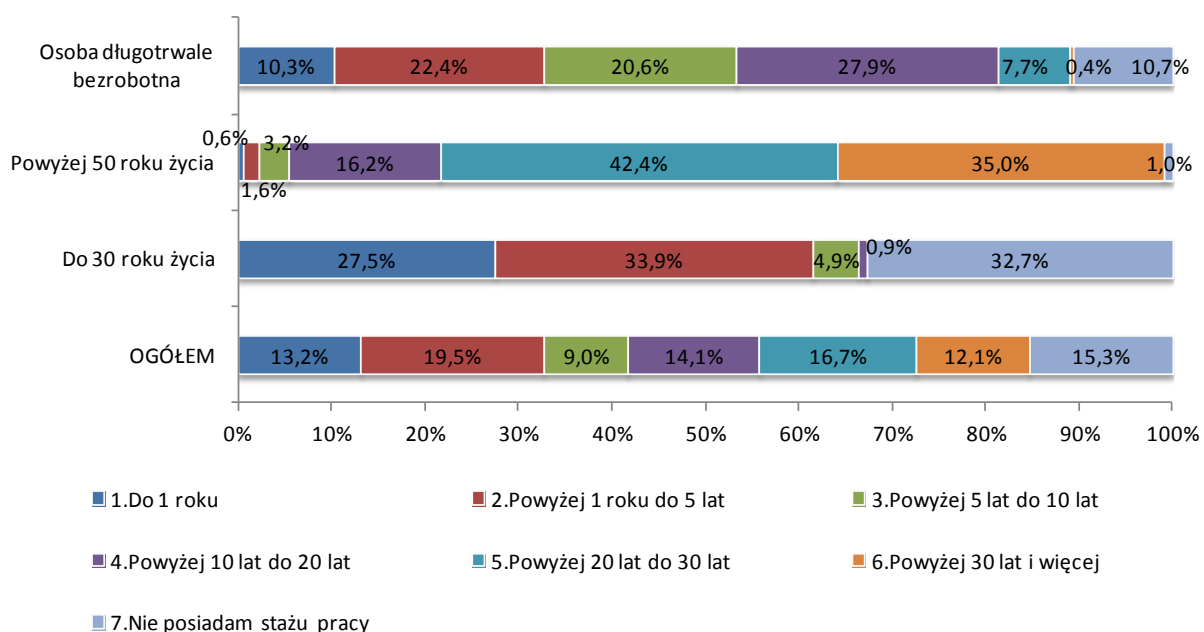
Rysunek 5. Czas pozostawania w ewidencji PUP jako osoba bezrobotna

Charakterystyka osób bezrobotnych pod kątem posiadanego doświadczenia oraz odbytych szkoleń

W trakcie badania udało się ustalić, że 19,5% respondentów posiada staż pracy powyżej 1 roku do 5 lat. 16,7% to osoby posiadające staż w przedziale powyżej 20 lat do lat 30, natomiast 14,1% osób bezrobotnych to osoby, których staż pracy zawarty jest w przedziale powyżej 10 lat do lat 20, 13,2% to osoby, które posiadają staż do 1 roku. Osób z najwyższym stażem, czyli przekraczającym granicę 30 lat jest 12,1%. 9,0% to bezrobotni, którzy posiadają staż w przedziale powyżej 5 lat do 10. **Osoby nieposiadające stażu pracy to 15,3%.** W przypadku osób długotrwale bezrobotnych najwięcej jest osób, które posiadają staż pracy powyżej 10 do 20 lat, jeśli chodzi o osoby powyżej 50 roku życia najwięcej z nich posiada staż pracy powyżej 20 do 30 lat (42,4%), natomiast wśród osób do 30 roku życia najwięcej jest posiadaczy stażu pracy powyżej 1 roku do 5 lat. Szczegółowe dane przedstawia rysunek nr 6.

Rysunek 6. Staż pracy badanych osób bezrobotnych

Respondentów poproszono również o wskazanie ostatnio wykonywanego zawodu. Wśród badanych bezrobotnych znalazło się 71 sprzedawców, 41 robotników budowlanych, 36 pracowników produkcyjnych, 34 pozostałych pracowników obsługi biurowej, 24 pracowników fizycznych, 22 sprzątaczkę domowe, 19 murarzy, 17 osób prowadzących własną działalność gospodarczą, po 16 kierowców samochodu ciężarowego, magazynierów, ślusarzy, 14 robotników gospodarczych, 13 piekarzy, 11 techników handlowców. W pozostałych zawodach zarejestrowanych było nie więcej niż 9 badanych. Pełne zestawienie znajduje się w tabeli nr 3.

Tabela 3. Ostatnio wykonywane zawody przez osoby bezrobotne*

Ostatnio wykonywany zawód	Liczba wskazań
Sprzedawca (522301)	71
Robotnik budowlany (931301)	41
Pracownik produkcyjny	36
Pozostali pracownicy obsługi biurowej (411090)	34
Pracownik fizyczny	24
Sprzątaczką domową (911102)	22
Murarz (711202)	19
Własna działalność gospodarcza	17
Kierowca samochodu ciężarowego (833203)	16
Magazynier (432103)	16
Ślusarz (722204)	16
Robotnik gospodarczy (515303)	14
Piekarz (751204)	13
Technik handlowiec (522305)	11
Opiekun osoby starszej (341202)	9
Krawiec (753105)	8
Kucharz (512001)	8
Opiekunka dziecięca domowa (531104)	8
Pomoc kuchenna (941201)	8
Spawacz ręczny gazowy (721207)	8
Cukiernik (751201)	7
Monter / składacz okien (712501)	7
Przedstawiciel handlowy (332203)	7
Stolarz (752205)	7
Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych (235914)	7
Brukarz (711601)	6
Dekarz (712101)	6
Elektryk (741103)	6
Kelner (513101)	6
Konserwator budynków (711101)	6
Szwaczka (753303)	6
Cieśla (711501)	5
Hydraulik (712601)	5
Księgowy (331301)	5
Murarz-tylnik (711204)	5
Ogrodnik (611303)	5
Pracownik ochrony fizycznej bez licencji (541307)	5
Recepcjonista (422602)	5
Archiwista (262101)	4
Monter mebli (821902)	4

Ostatnio wykonywany zawód	Liczba wskazań
Operator koparki (811104)	4
Operator maszyn	4
Sortowacz (932913)	4
Stolarz meblowy (752208)	4
Dozorca (962902)	3
Goniec (962105)	3
Kierownik magazynu	3
Kontroler jakości (bez podania specjalizacji)	3
Malarz budowlany (713102)	3
Mechanik pojazdów samochodowych (723103)	3
Monter ociepleń budynków (712301)	3
Monter sieci gazowych (712610)	3
Pomocnik instalatora grzewczych	3
Pracownik administracji	3
Specjalista do spraw sprzedaży	3
Zaopatrzeniowiec (332302)	3
Administrator nieruchomości (411001)	2
Bibliotekarz (343301)	2
Doradca klienta (524902)	2
Dziennikarz (264201)	2
Fizjoterapeuta (228301)	2
Florysta (343203)	2
Frezer (722301)	2
Inspektor dozoru technicznego (214902)	2
Instruktor nauki jazdy (516502)	2
Instruktor fitness (342301)	2
Instruktor tańca (235502)	2
Intendent (515102)	2
Kierowca autobusu (833101)	2
Kierowca ciągników rolniczych (834101)	2
Kierowca samochodu osobowego (832203)	2
Kierownik budowy (132301)	2
Kosztorysant budowlany (311201)	2
Nauczyciel przedszkola (234201)	2
Operator sprzętu budowlanego	2
Operator wózka widłowego	2
Operator zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym (313904)	2
Pakowacz (932101)	2
Palacz kotłowni centralnego ogrzewania gazowych (818204)	2
Pokojowa (911203)	2
Portier (541306)	2

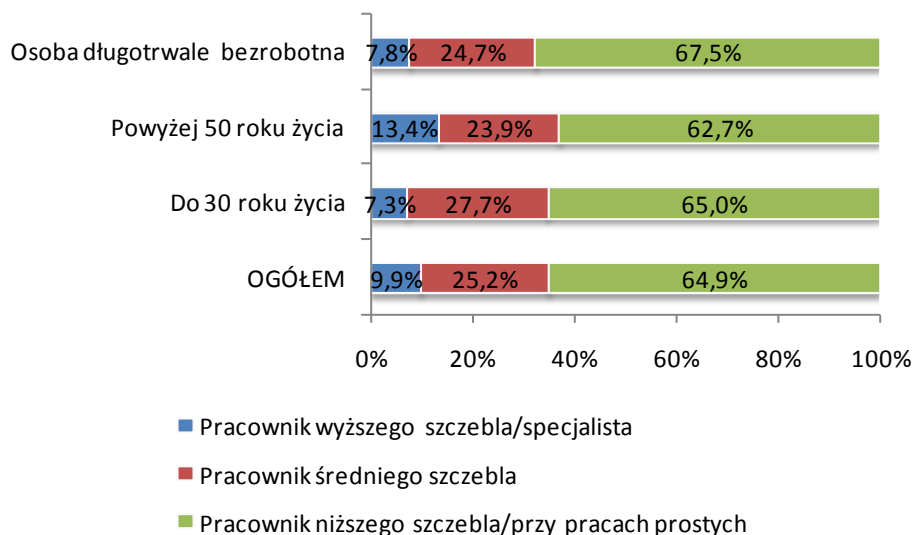

Ostatnio wykonywany zawód	Liczba wskazań
Pracownik wylęgarni drobiu (612203)	2
Rzeźnik-wędliniarz (751105)	2
Salowa (911206)	2
Sekretarka (412001)	2
Technik administracji (334306)	2
Technik geodeta (311104)	2
Technik mechanik (311504)	2
Technik prac biurowych (411004)	2
Tokarz w metalu (722314)	2
Wulkanizator (814104)	2
Zbrojarz (711404)	2

*Pojedyncze wskazania: agent do spraw zakupów, akwizytor, animator kultury, architekt, asystent do spraw wystaw, asystentka stomatologiczna, barman, betoniarz-zbrojarz, blacharz, dojarz, doradca finansowy, doradca rolniczy, dostawca potraw, drukarz, dyrektor produkcji, ekonomista, elektromechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, grabarz, grafik komputerowy multimedialny, historyk, inspektor kontroli skarbowej, instalator, inżynier automatyki i robotyki, kamieniarz, kierownik do spraw kontaktu z klientem, kierownik działu ochrony środowiska, kierownik działu handlowego, kierownik działu technicznego, kierownik placówki dla niepełnosprawnych, kierownik salonu, kierownik sklepu, kierownik wydziału inwestycji, kierownik rozwoju technologii informatycznych, konserwator budynków, konsultant do spraw sprzedaży, kosmetyczka, kowal, kurier, lakiernik wyrobów drzewnych, listonosz, mechanik-monter maszyn i urządzeń, meliorant, monter, monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych, monter konstrukcji budowlanych, monter konstrukcji stalowych, monter sieci telekomunikacyjnych, nauczyciel, nauczyciel historii, nauczyciel matematyki, nauczyciel przyrody w szkole podstawowej, nauczyciel doradca metodyczny, obsługa na stacji benzynowej, obuwnik, oficer pokładowy, operator maszyn i urządzeń na oczyszczalni ścieków, operator urządzeń do produkcji włókien chemicznych, operator wtryskarki, operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych, operator urządzeń do produkcji mas bitumicznych, parkingowy, pilot wycieczek, pomoc domowa, pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt, pomocnik leśny, pomocnik monter, pomocni murarza, pracownik informacji turystycznej, pracownik kwiaciarni, pracownik muzealny, pracownik naukowo-dydaktyczny, pracownik ochrony, pracownik solarium, prawnik legislator, psycholog, realizator oświetlenia koncertowego, referent (asystent) bankowości, rolnik, serwisant maszyn biurowych, sędzia, specjalista do spraw obsługi klienta, specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych, specjalista do spraw kadr, specjalista kontroli jakości, specjalista zdrowia publicznego w starostwie, specjalista do spraw sprzedaży, statystyk, szlifierz metali, taksówkarz, tapicer, tapicer meblowy, technik budownictwa, technik tachografów, technik automatyk, technik technologii żywności, terapeuta środowiskowy, wiertacz, woźny, zastępca kierownika branży spożywczej.

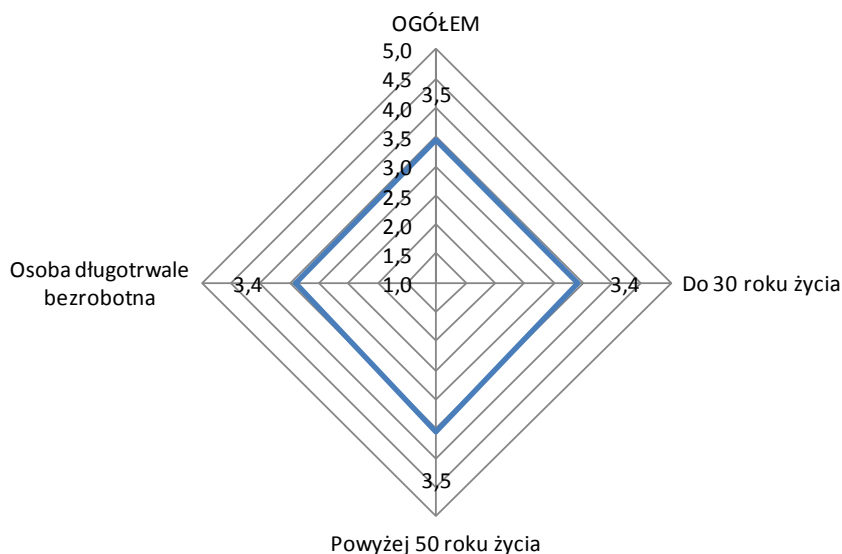
W wyżej wymienionych zawodach 64,9% badanych zatrudnionych było jako pracownicy niższego szczebla/przy pracach prostych. Na średnich stanowiskach pracowało 25,2% respondentów, a jako pracownicy wyższego szczebla/specjaliści 9,9% ankietowanych. Bez względu na to czy były to osoby długotrwale bezrobotne, powyżej 50 roku życia, czy też do 30 roku życia najwięcej osób zatrudnionych z tych grup było, jako pracownicy niższego szczebla/przy pracach prostych, a najmniej jako pracownicy wyższego szczebla/specjaliści. Omawiane informacje zilustrowano na rysunku nr 7.

Rysunek 7. Stanowiska, na jakich byli zatrudnieni bezrobotni w ostatnio wykonywanych zawodach

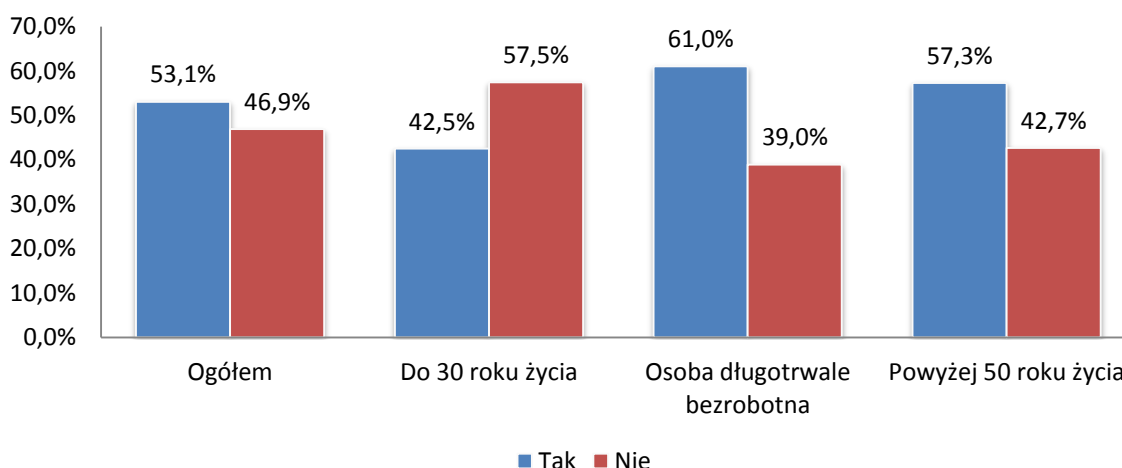
Kolejnym elementem badania było dokonanie oceny przez osoby bezrobotne posiadanych kwalifikacji (wykształcenie i umiejętności) pod względem atrakcyjności dla potencjalnych pracodawców. Ocen dokonano w pięciostopniowej skali, gdzie 1 – oznaczało najmniej atrakcyjne, a 5 – najbardziej atrakcyjne. Średnia ocen w przypadku grupy osób długotrwale bezrobotnych i osób do 30 roku życia wynosiła 3,4, natomiast w przypadku osób powyżej 50 roku życia 3,5. Dane szczegółowe zaprezentowano na rysunku nr 8.

Rysunek 8. Ocena posiadanych kwalifikacji (wykształcenie i umiejętności) pod kątem atrakcyjności dla potencjalnego pracodawcy

Badania pokazały, że 53,1% respondentów podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe poprzez szkolenia oraz kursy, natomiast 46,9% nie. Odpowiedzi osób do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia miały odwrócone proporcje to znaczy, że w grupie osób do 30 roku życia większa połowa nie podnosiła swoich kwalifikacji zawodowych, natomiast wśród osób powyżej 50 roku życia większa połowa je podnosiła. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych 61,0% zdecydowało się podnosić swoje kwalifikacje, natomiast 39,0% nie podjęło się takiego wyzwania. Szczegółowe dane przedstawia rysunek nr 9.

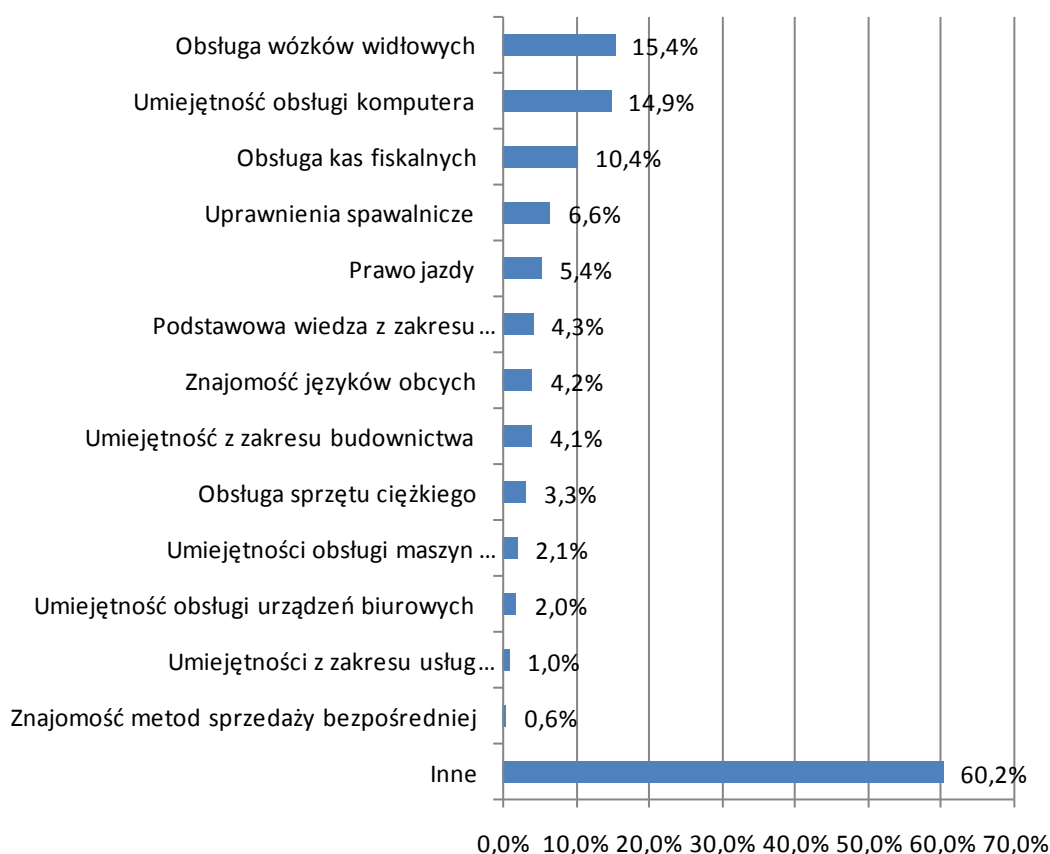
Rysunek 9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez szkolenia/kursy

Ankietowanych poproszono także o wskazanie umiejętności bądź uprawnień zdobytych dzięki szkoleniom i kursom. **Najczęściej wskazywaną odpowiedzią była obsługa wózków widłowych (15,4%).** Drugą spośród umiejętności wskazywaną odpowiedzią przez badanych była umiejętność obsługi komputera (14,9%). Na kolejnym miejscu znajduje się obsługa kas fiskalnych (10,4%),

uprawnienia spawalnicze zostały wskazane przez 6,6% respondentów. Prawo jazdy nabyło 5,4% badanych. Dodatkowo osoby, które wskazały prawo jazdy miały określić również jego kategorię. **Przeważającą liczbę stanowią osoby posiadające prawo jazdy kat. B (17 wskazań)**. Osoby legitymujące się prawem jazdy kat. C to 12 osób. 4 osoby spośród badanych posiadają prawo jazdy kat. A oraz C+E, natomiast 2 osoby mogą wylegitymować się prawem jazdy kat. D. Kolejne umiejętności oraz uprawnienia wskazywało mniej niż 5,0% badanych. Należy również zaznaczyć, że respondenci, którzy wybierali odpowiedź „inne”, mieli na myśli: umiejętności florystyczne (15 wskazań), uprawnienia elektryczne (12 wskazań), kurs opiekuna osób starszych (11 wskazań), gastronomiczny (9 wskazań), umiejętności brukarskie, z zakresu pierwszej pomocy, stylizacji paznokci, licencja ochrony (po 6 wskazań), umiejętności z zakresu architektury terenów zielonych, dekarские, magazyniera, sprzedaży (po 5 wskazań), kurs bibliotekarstwa, administracyjny, szkolenie BHP, kurs handlowy, pedagogiczny, szkolenie na przedstawiciela handlowego. Pozostałe odpowiedzi wskazywało mniej niż 3 badanych. Pełne zestawienie najczęściej wskazywanych odpowiedzi zilustrowane zostało na rysunku nr 10.

Rysunek 10. Umiejętności/uprawnienia zdobyte przez osoby bezrobotne dzięki szkoleniom/kursom

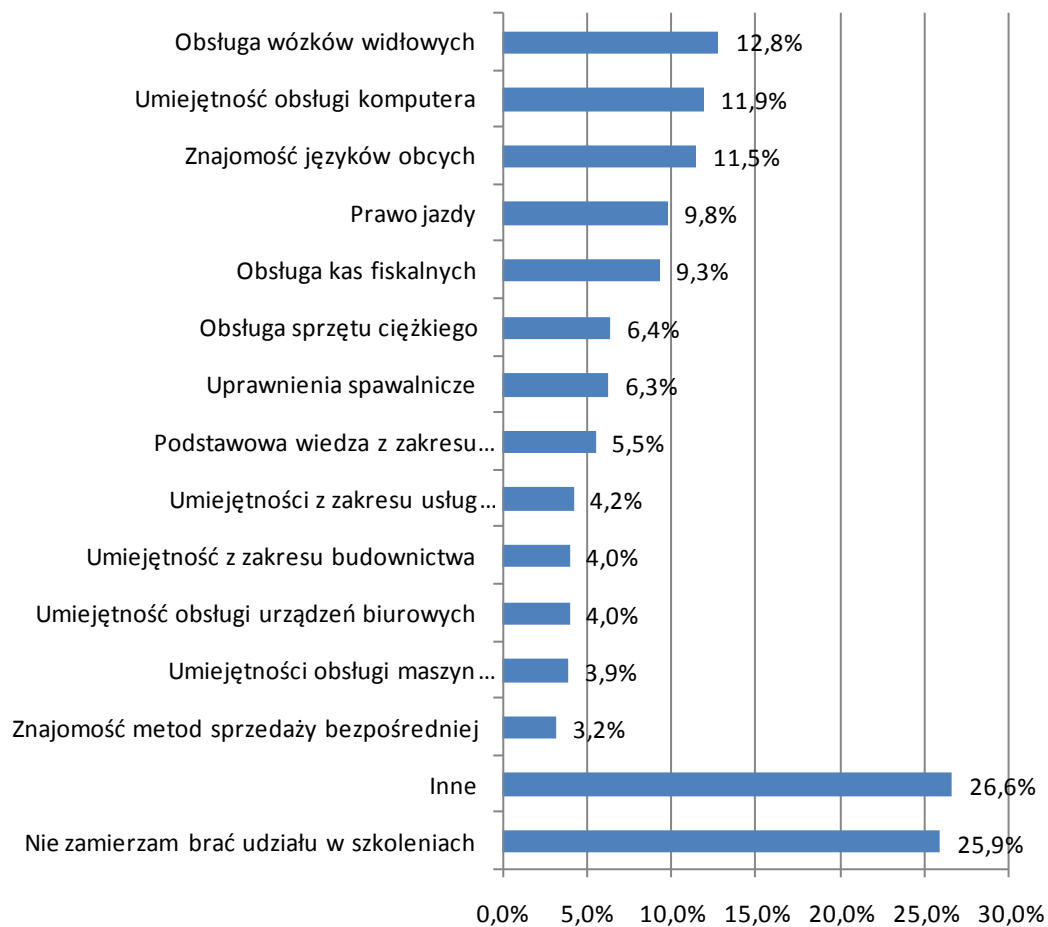

Potrzeby osób bezrobotnych umożliwiające powrót na rynek pracy i dotychczasowa współpraca z PUP

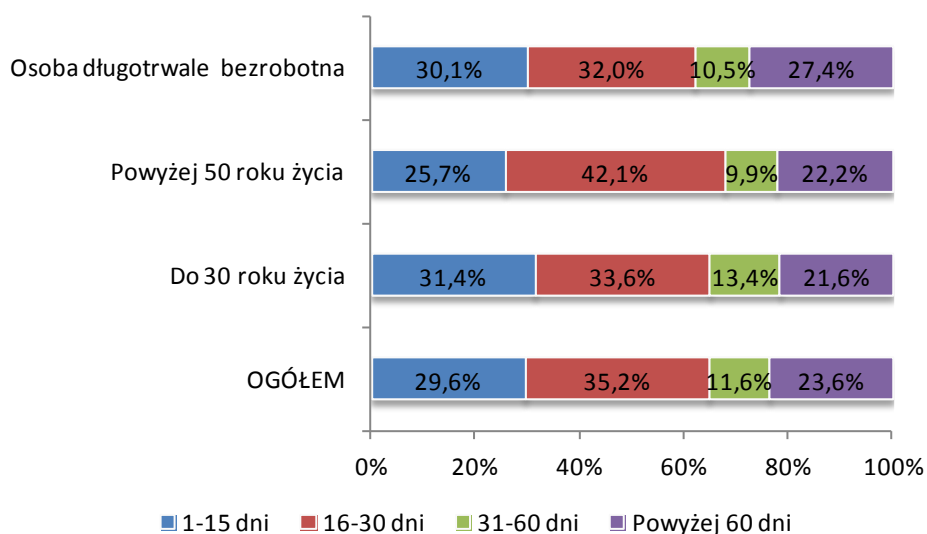
Na wstępie kolejnego etapu badania osoby bezrobotne poproszone zostały o wskazanie kwalifikacji, które chciałyby uzyskać w najbliższym czasie w wyniku np. szkolenia organizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy. **Najczęściej wymieniano obsługę wózków widłowych (12,8% badanych), umiejętność obsługi komputera (11,9%), znajomość języków obcych (11,5%), a także prawo jazdy (9,8%) i obsługę kas fiskalnych (9,3%).** Badani, którzy wskazali prawo jazdy uszczegóławiali, że chodzi o kategorie: B (52 wskazania), C (27 wskazania), C + E (11 wskazań), uprawnienia na przewóz osób, uprawnienia na przewóz rzeczy (po 2 wskazania), prawo jazdy kat. T (1 wskazanie). Z kolei respondenci, którzy wybierali odpowiedź „inne”, mieli na myśli w szczególności: szkolenie na opiekuna osób starszych (18 wskazań), kurs florystyczny (17 wskazań), kurs pracownika ochrony (10 wskazań), uprawnienia elektryczne (8 wskazań), kurs kosmetyczny, umiejętności z dziedziny programowania (po 6 wskazań), umiejętności grafiki komputerowej, kurs BHP, gastronomii, szkolenie na magazyniera, umiejętności sprzedaży (po 4 wskazania). Pozostałe odpowiedzi wskazywało mniej niż 4 badanych. **Należy również zauważyć, że 25,9% badanych nie zamierza brać udziału w szkoleniach.** Zestawienie najczęściej pojawiających się odpowiedzi znajduje się na rysunku nr 11.

Rysunek 11. Kwalifikacje, które badani bezrobotni chcieliby uzyskać dzięki szkoleniom organizowanym przez PUP

Badanych, którzy zgłosili chęć uczestnictwa w szkoleniach poproszono o wskazanie liczby dni szkoleniowych, która odpowiadałaby im najbardziej. 35,2% ankietowanych oczekiwałoby szkoleń trwających 16 – 30 dni. Krótszymi szkoleniami trwającymi od 1 do 15 dni zainteresowanych jest 29,6% respondentów, najdłuższymi natomiast 23,6%. W szkoleniach trwających od 31 do 60 dni chętnie wzięłoby udział najmniej badanych, bo jedynie 11,6%. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych najwięcej osób zainteresowanych jest szkoleniami trwającymi od 16 do 30 dni, a najmniej trwającymi od 31 do 60 dni. Analogicznie jest w przypadku osób powyżej 50 roku życia oraz osób do 30 roku życia. Omawiane dane zilustrowane zostały na rysunku nr 12.

Rysunek 12. Oczekiwania badanych bezrobotnych w zakresie liczby dni szkoleniowych

Bezrobotni zostali zapytani, czy chcieliby nabyć uprawnienia do zawodu innego niż wyuczony. **Chęć nabycia uprawnień wyraziło 60,6% badanych, natomiast 39,4% nie jest zainteresowana przekwalifikowaniem się/nabyciem uprawnień do wykonywania zawodu innego niż wyuczony.** Bezrobotni, którzy wyrazili chęć wskazali zawody, do których wykonywania chcieliby nabyć uprawnienia. Najczęściej wymieniane były następujące zawody: sprzedawca (57 wskazań), opiekun osób starszych/dzieci (27 wskazań), kierowca samochodu ciężarowego (25 wskazań), pracownik biurowy (22 wskazania), księgowy, robotnik budowlany (po 20 wskazań), operator wózka widłowego (19 wskazań), magazynier (17 wskazań), elektryk (13 wskazań), operator koparko-ładowarki, pracownik ochrony (po 12 wskazań), kucharz (11 wskazań). Pozostałe zawody wskazano nie więcej niż 9 razy. Pełne zestawienie znajduje się w tabeli nr 4.

Tabela 4. Zawody, do wykonywania których badani bezrobotni chcieliby nabyć uprawnienia*

Zawody, do wykonywania których bezrobotni chcieliby nabyć uprawnienia	Liczba wskazań
Sprzedawca	57
Opiekun osób starszych/ dzieci	27
Kierowca samochodu ciężarowego	25
Pracownik biurowy	22

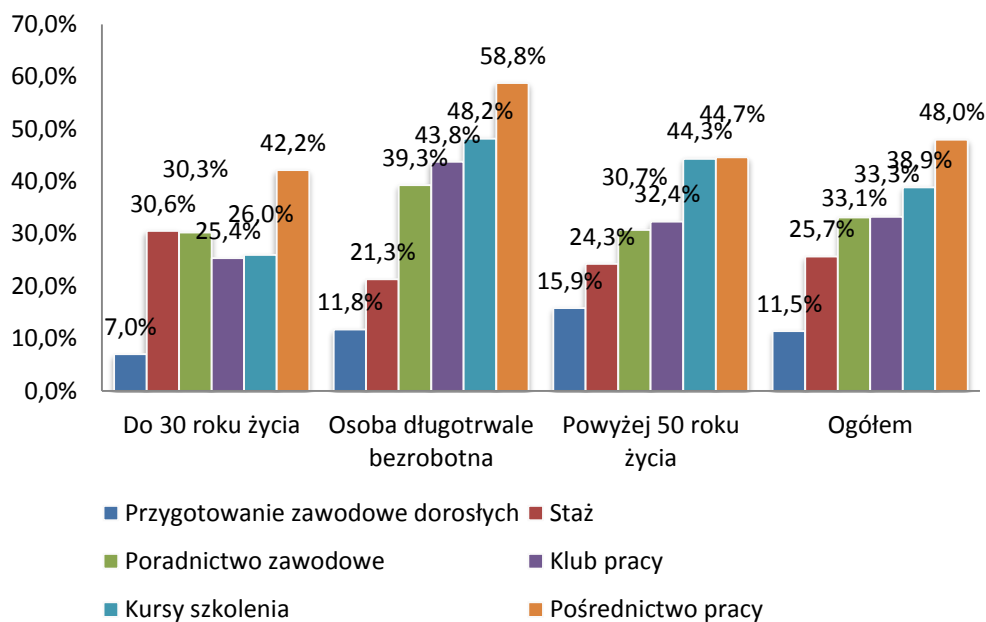
Zawody, do wykonywania których bezrobotni chcieliby nabyć uprawnienia	Liczba wskazań
Spawacz	22
Księgowy	20
Robotnik budowlany	20
Operator wózka widłowego	19
Magazynier	17
Elektryk	14
Florysta	13
Operator koparko-ładowarki	12
Pracownik ochrony	12
Kucharz	11
Handlowiec	9
Informatyk	9
Mechanik samochodowy	8
Pracownik administracji	8
Przedstawiciel handlowy	7
Kosmetyczka	6
Obsługa sprzętu ciężkiego	6
Operator koparki	6
Sekretarka	6
Cukiernik	5
Fryzjer	5
Spawacz metodą MIG	5
Stolarz	5
Brukarz	4
Kierowca autobusu	4
Murarz	4
Dozorca	3
Grafik komputerowy	3
Masażysta	3
Rzeźnik-wędliniarz	3
Spawacz metodą MAG	3
Sprzątaczką biurową	3
Betoniarz-zbrojarz	2
Błacharz	2
Dostawca	2
Fotograf	2
Goniec	2
Hotelarz	2
Lakiernik samochodowy	2
Menager	2
Ogrodnik	2

Zawody, do wykonywania których bezrobotni chcieliby nabyć uprawnienia	Liczba wskazań
Pracownik BHP	2
Rolnik	2
Specjalista ochrony środowiska	2
Terapeuta zajęciowy	2

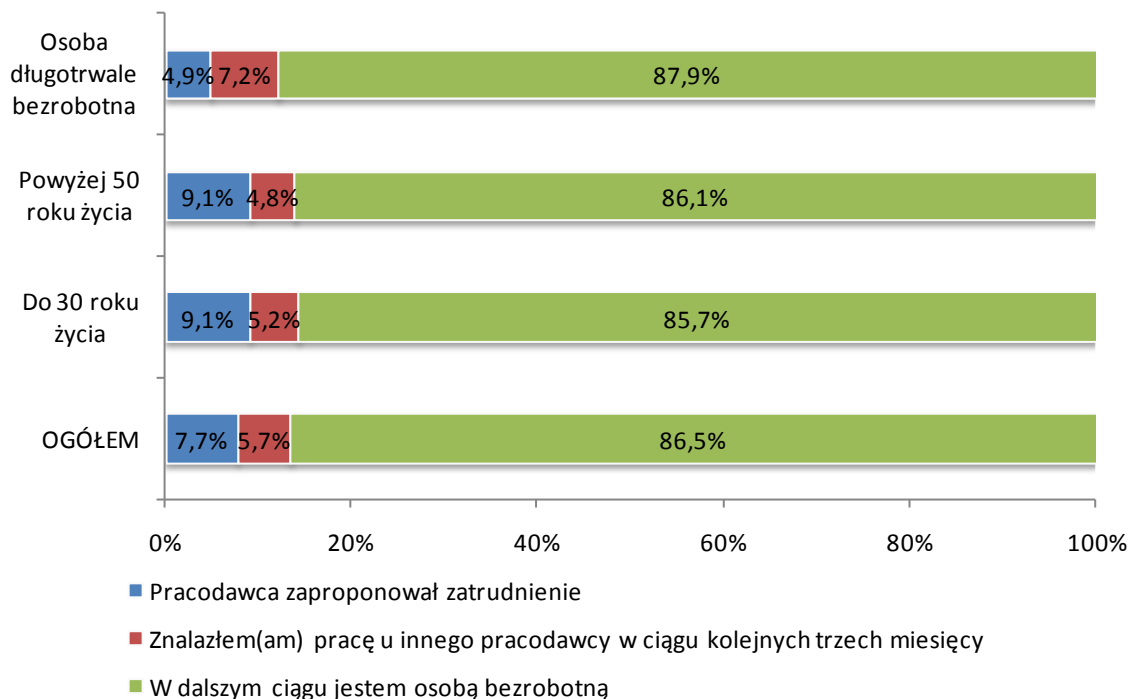
*Pojedyncze wskazania: architekt krajobrazu, archiwista, artysta, asystentka stomatologiczna, bibliotekarz, cieśla, diagnosta samochodowy, doradca finansowy, drukarz, drwal, elektronik samochodowy, elewator wnętrz, fizjoterapeuta, geodeta, glazurnik, hydraulik, instalator dywanów, instruktor nauki jazdy, instruktor nauki pływania, inżynier budownictwa, kombajnista, krawiec, leśnik, malarz, malarz-tapeciarz, mechatronik, nauczyciel języka angielskiego, nauczyciel w żłobku, obsługa komputera, operator koparki gąsienicowej, operator maszyn, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, piekarz, policjant, pracownik poczty, pracownik robót wykończeniowych, pracownik socjalny, pracownik zakładu karnego, prawnik, programista, projektant budowlany, psycholog, ratownik medyczny, robotnik drogowy, specjalista zdrowia publicznego, strażak, szwaczka, technik handlowiec, technik usług kosmetycznych, trener personalny, zbrojarz, złotnik,

W trakcie badania zapytano również osoby bezrobotne, czy były skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych, kursy/szkolenia, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, czy też miały możliwość skorzystania z pomocy klubu pracy. **Najwięcej badanych skierowano do skorzystania z pośrednictwa pracy (48,0%), natomiast najmniej do przygotowania zawodowego dorosłych (11,5%).** Respondenci, którzy wskazali odpowiedź „inne” (5,6%), wymienili: dotacje na własną działalność (4 wskazania), spotkania (3 wskazania), zasiłek dla bezrobotnych (3 wskazania), roboty publiczne (2 wskazania). Z osób do 30 roku życia najmniej zostało skierowanych na przygotowanie zawodowe dorosłych (7,0%), natomiast najczęściej miało możliwość skorzystania z pośrednictwa pracy (42,2%). W przypadku osób długotrwale bezrobotnych najmniej skorzystało również z przygotowania zawodowego dorosłych (11,8%), natomiast najczęściej z pośrednictwa pracy (58,8%). Spośród osób powyżej 50 roku życia najmniej skorzystało z przygotowania zawodowego dorosłych (15,9%), najczęściej z pośrednictwa pracy (44,7%) oraz kursów i szkoleń (44,3%). Szczegółowe dane prezentuje rysunek nr 13.

Rysunek 13. Formy wsparcia, na które zostali skierowani bezrobotni przez Powiatowy Urząd Pracy

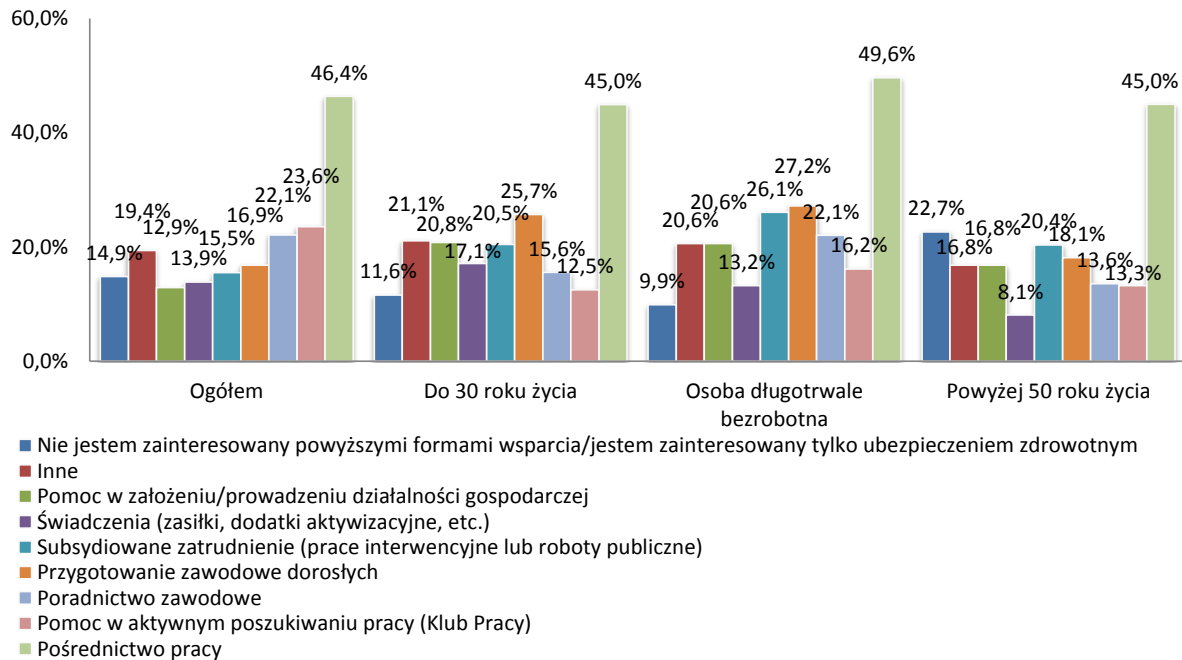
Po odbyciu wyżej wymienionych form wsparcia zatrudnienie znalazło 13,4% badanych, w tym 7,7% u pracodawców, gdzie odbywały się dane formy wsparcia. Pracy nie udało się uzyskać 86,5% uczestnikom wybranych form wsparcia. Najwięcej osób znalazło pracę wśród osób do 30 roku życia (14,3%), na drugim miejscu uplasowały się osoby powyżej 50 roku życia (13,9%), a najmniej osób, które znalazło zatrudnienie wywodzi się z grupy osób długotrwale bezrobotnych (12,1%). Omawiane dane przedstawiono na rysunku nr 14.

Rysunek 14. Losy zawodowe badanych bezrobotnych, którzy ukończyli formy wsparcia organizowanego przez PUP

W kontekście pomocy ze strony Powiatowego Urzędu Pracy największa liczba osób bezrobotnych zainteresowana jest pośrednictwem pracy (46,4%) i pomocą w aktywnym poszukiwaniu pracy (Klub Pracy) (23,6%). 22,1% badanych wskazała również na poradnictwo zawodowe (22,1%) oraz przygotowanie zawodowe dorosłych (16,9%) Respondenci, którzy wskazali odpowiedź „inne”, wymienili: szkolenia (81 wskazań), staże (29 wskazań), kursy, oferty pracy (po 10 wskazań), kurs prawa jazdy, pomoc socjalna (po 3 wskazania), dofinansowania, kurs masażysty, kurs spawacza (po 2 wskazania). Należy również zauważyć, że 14,9% bezrobotnych w ogóle nie jest zainteresowana powyższymi formami wsparcia, a jedynie ubezpieczeniem zdrowotnym. Spośród wymienionych grup najwięcej osób, które nie są zainteresowane formami wsparcia, a jedynie ubezpieczeniem zdrowotnym jest z grupy osób powyżej 50 roku życia (22,7%). W przypadku pomocy w założeniu/prowadzeniu działalności gospodarczej najwięcej zainteresowanych wywodzi się z grupy osób do 30 roku życia (20,8%). Jednocześnie z tej grupy wywodzi się najwięcej osób zainteresowanych świadczeniami (17,1%). Największa ilość osób wykazująca zainteresowanie pracami interwencyjnymi oraz robotami publicznymi pochodzili z grupy osób długotrwale bezrobotnych (26,1%). Szczegółowe dane przedstawiono na rysunku nr 15.

Rysunek 15. Formy wsparcia, którymi zainteresowani są badani bezrobotni w kontekście pomocy ze strony PUP

Badani bezrobotni ocenili następnie kilka aspektów działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie. Ocen dokonano w pięciostopniowej skali, gdzie 1 – oznaczało ocenę najgorszą, a 5 – najlepszą. **Respondenci relatywnie najlepiej postrzegają kompetencje pracowników Powiatowego Urzędu Pracy (średnia ocen 4,1)**, najgorzej zaś dostępność form wsparcia dla osób bezrobotnych, a także ich efektywność (w obu przypadkach średnia ocen kształtowała się na poziomie 3,5). Szczegółowe dane zawiera tabela nr 5.

Tabela 5. Ocena wybranych obszarów działalności PUP wg badanych bezrobotnych

Obszar	Ogółem
Poziom zadowolenia ze współpracy z Urzędem	3,7
Dostępność form wsparcia dla osób bezrobotnych	3,5
Zaangażowanie pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w budowanie relacji pomiędzy bezrobotnymi, a pracodawcami	3,8
Efektywność form wsparcia realizowanych przez Urząd Pracy	3,5
Kompetencje pracowników Powiatowego Urzędu Pracy	4,1

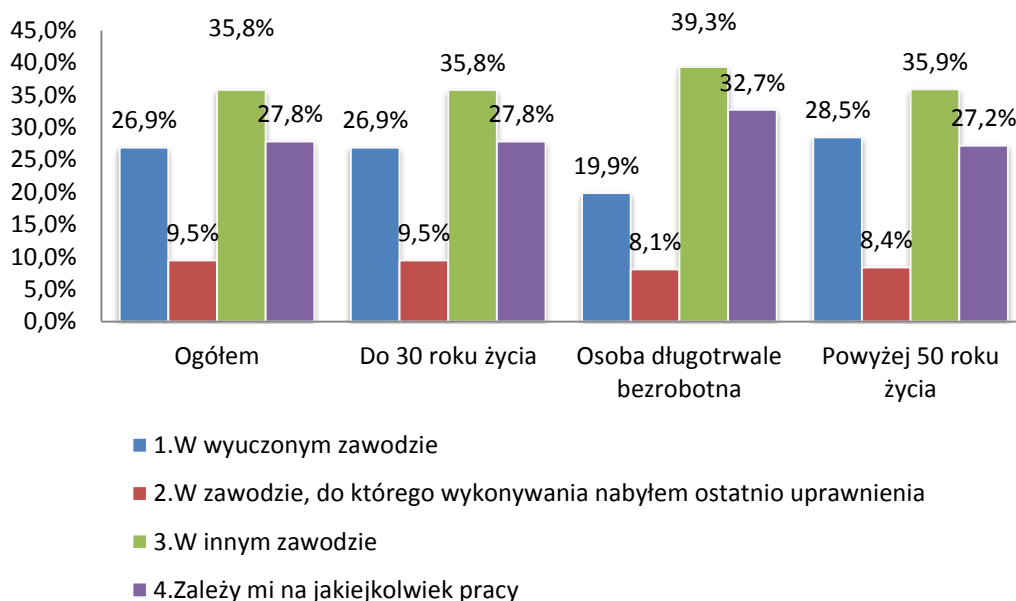
Osoby, które brały udział w szkoleniach organizowanych przez Urząd Pracy zostały poproszone o ocenę oferty szkoleniowej Powiatowego Urzędu Pracy. **Najwyżej została oceniona liczba osób w grupie podczas szkoleń oraz samą organizację szkoleń (w obu przypadkach średnia ocen kształtowała się na poziomie 4,3)**, najniżej natomiast oceniono czas oczekiwania na szkolenie (średnia ocen 4,0). Omawiane dane zaprezentowano w tabeli nr 6.

Tabela 6. Ocena oferty szkoleniowej Powiatowego Urzędu Pracy wg badanych bezrobotnych

Obszar	Ogółem
Okres oczekiwania na szkolenie	4,0
Liczba osób w grupie podczas szkoleń	4,3
Tematyka szkoleń i jej adekwatność do potrzeb lokalnego rynku pracy	4,1
Praktyczne wykorzystanie wiedzy przekazanej na szkoleniu	4,1
Czas trwania szkoleń	4,2
Organizacja szkoleń (np. dostępność materiałów dydaktycznych)	4,3

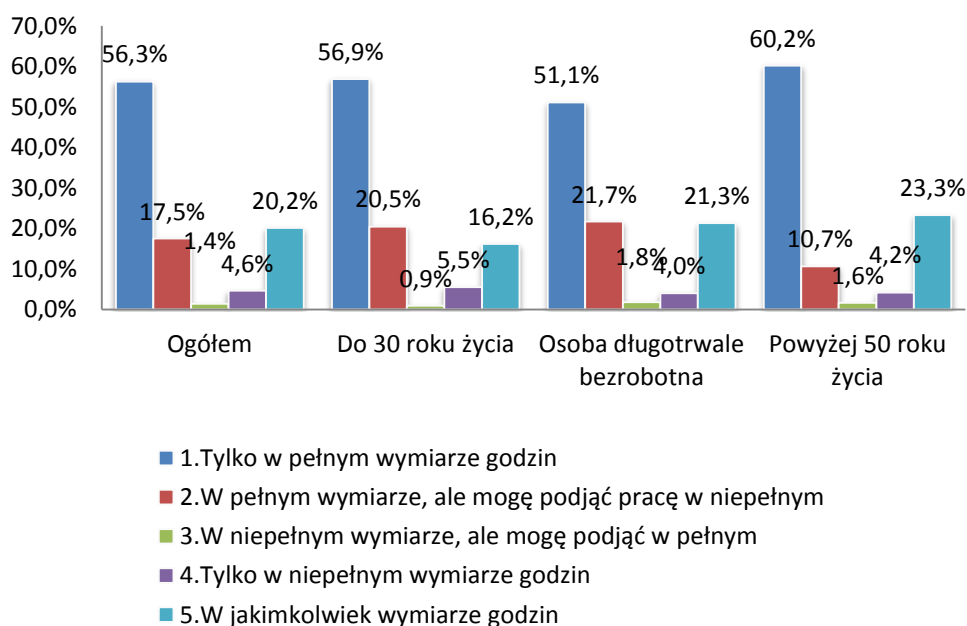
Osoby bezrobotne wskazały następnie zawody, w jakich chciałyby podjąć zatrudnienie. **36,9% badanych wskazało zawód inny.** Wymienili oni przede wszystkim następujące zawody: sprzątaczką (45 wskazań), kierowca samochodów ciężarowych (24 wskazania), pracownik biurowy (23 wskazania), magazynie (13 wskazań), spawacz (15 wskazań), opiekun osób starszych, robotnik budowlany (po 11 wskazań), pracownik ochrony (10 wskazań), pracownik administracji (9 wskazań), kucharz, murarz (po 6 wskazań), handlowiec, mechanik samochodowy, operator wózka widłowego (po 5 wskazań), dozorca, pomoc kuchenna (po 4 wskazania), bibliotekarz, elektryk, informatyk, kierowca autobusu, kosmetyczka, księgowy, przedstawiciel handlowy (po 3 wskazania), blacharz, brukarz, florysta, fotograf, fryzjer, geodeta, glazurnik, goniec, hydraulik, konserwator, logistyk, masażysta, monter, operator koparko-ładowarki, operator sprzętu ciężkiego, pracownik produkcji, robotnik drogowy, robotnik gospodarczy, rolnik, strażak (po 2 wskazania). 29,1% respondentom zależy na jakiegokolwiek pracy, natomiast 25,3% chciałoby podjąć zatrudnienie w wyuczonym zawodzie. **Jedynie 8,7% bezrobotnych podjęłoby zatrudnienie w zawodzie, do którego nabyło ostatnio uprawnienia.** W wyuczonym zawodzie najwięcej osób chciałoby pracować spośród grupy osób powyżej 50 roku życia (28,5%), najmniej spośród długotrwale bezrobotnych (19,9%). W zawodzie, do którego nabyli ostatnio uprawnienia najwięcej osób chciałoby pracować z grupy osób do 30 roku życia (9,5%), najmniej spośród długotrwale bezrobotnych (8,1%). W zawodzie innym najwięcej osób chciałoby pracować spośród osób długotrwale bezrobotnych (39,3%). Osób, którym zależy na jakiegokolwiek pracy najwięcej jest w grupie długotrwale bezrobotnych (32,7%). Omawiane informacje przedstawiono również na rysunku nr 16.

Rysunek 16. Zawody, w których badani bezrobotni chcieliby podjąć zatrudnienie

Ustalono, jakim wymiarem godzin pracy zainteresowane są osoby bezrobotne. **Najwięcej bezrobotnych chciałoby podjąć pracę tylko w pełnym wymiarze godzin (56,3%). Najmniej osób zainteresowanych jest pracą w niepełnym wymiarze godzin pracy, ale skłonnych podjąć pracę również w pełnym (1,4%).** Rozkład odpowiedzi w przypadku poszczególnych grup jest odzwierciedleniem ogółu. Szczegółowe dane zaprezentowano na rysunku nr 17.

Rysunek 17. Wymiar godzin pracy

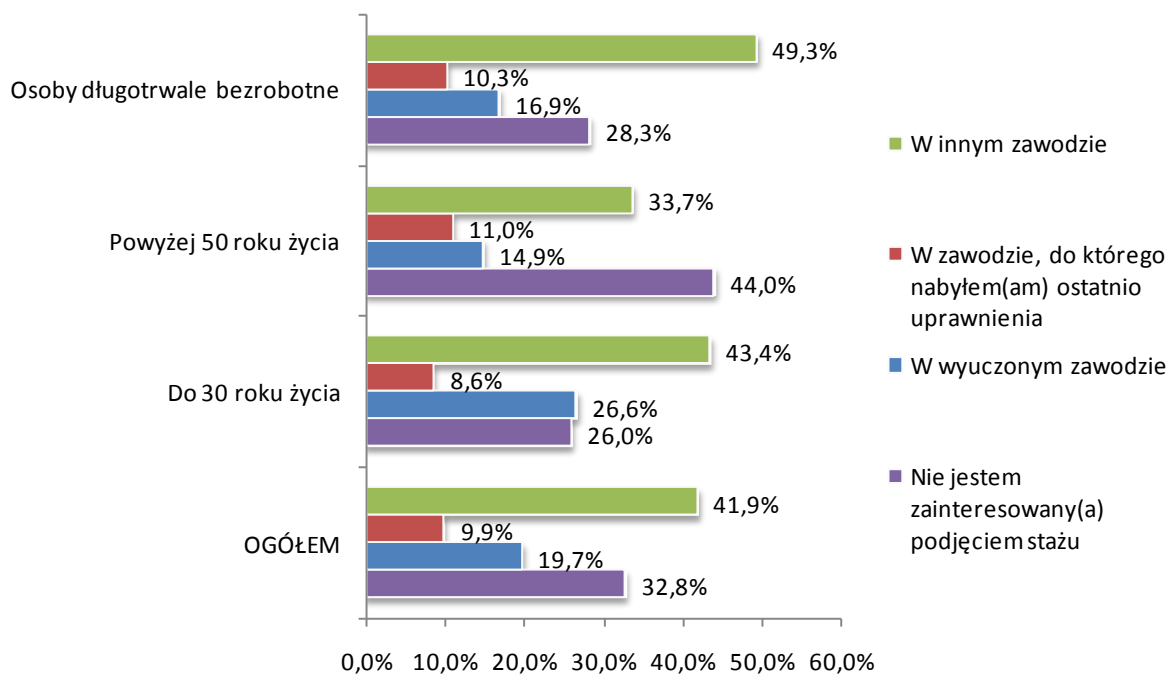
Bezrobotni wskazali również minimalną kwotę wynagrodzenia netto za jaką gotowi byliby pracować. **Najwięcej respondentów gotowych byłoby podjąć pracę za kwotę 1001 – 1500 zł (487 wskazań)**. Na drugim miejscu znajdują się osoby, które chciałyby pracować za wyższe wynagrodzenie od 1501 do 2000 zł (284 wskazań). Omawiane dane przedstawiono również w tabeli nr 7.

Tabela 7. Minimalna kwota wynagrodzenia netto, za jaką bezrobotni gotowi byliby podjąć pracę

Kwota netto wynagrodzenia	Liczba wskazań
1000 zł i mniej	37
1001 - 1500 zł	487
1501 - 2000 zł	284
Powyżej 2000 zł	76

Osoby bezrobotne wskazały następnie zawody, w których chciałyby podjąć staż. **41,9% badanych wskazało inny zawód, a 19,7% w wyuczonym zawodzie**. W przypadku innego zawodu wymieniono przede wszystkim: sprzedawcę (40 wskazań), pracownika biurowego (35 wskazań), spawacza (16 wskazań), magazyniera (14 wskazań), kierowcę samochodu ciężarowego (13 wskazań), robotnika budowlanego (11 wskazań), pracownika ochrony, sprzątaczkę (po 9 wskazań), operatora wózków widłowych (8 wskazań), handlowca, opiekunkę dla dzieci, pomoc kuchenną, specjalistę do spraw finansów (po 6 wskazań), kucharza, przedstawiciela handlowego, sekretarkę (po 5 wskazań), elektryka, kierowcę autobusu, księgowego, mechaników pojazdów samochodowych, murarza, opiekuna osób starszych, pracownika administracji (po 4 wskazania), blacharza, brukarza, cukiernika, kosmetyczkę, pomoc przedszkolanki (po 2 wskazania), ekonomistę, fryzjera, glazurnika, malarza, masażystę, operatora koparko-ładowarki, pracownika fizycznego, pracownika produkcji, rejestratorkę medyczną, rzeźnika-wędliniarza, strażaka, tokarza (po 2 wskazania). **9,9% badanych z chęcią podjęłoby staż w zawodzie, do którego nabyło ostatnio uprawnienia, natomiast 32,8% uznało, że nie jest zainteresowanych podjęciem stażu**. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych najwięcej osób chciałoby podjąć staż w innym zawodzie (49,3%), a najmniej w zawodzie, do którego nabyło ostatnio uprawnienia (10,3%). Spośród osób do 30 roku życia najwięcej osób chciałoby podjąć staż w innym zawodzie (43,4%), a najmniej w zawodzie, do którego nabyło ostatnio uprawnienia (8,6%). Wśród osób powyżej 50 roku życia najwięcej osób nie jest zainteresowana podjęciem stażu (44,0%), 33,7% osób podjęłoby staż w innym zawodzie, natomiast najmniej osób jest zainteresowanych stażem w zawodzie, do którego nabyło ostatnio uprawnienia (11,0%). Omawiane informacje przedstawiono również na rysunku nr 18.

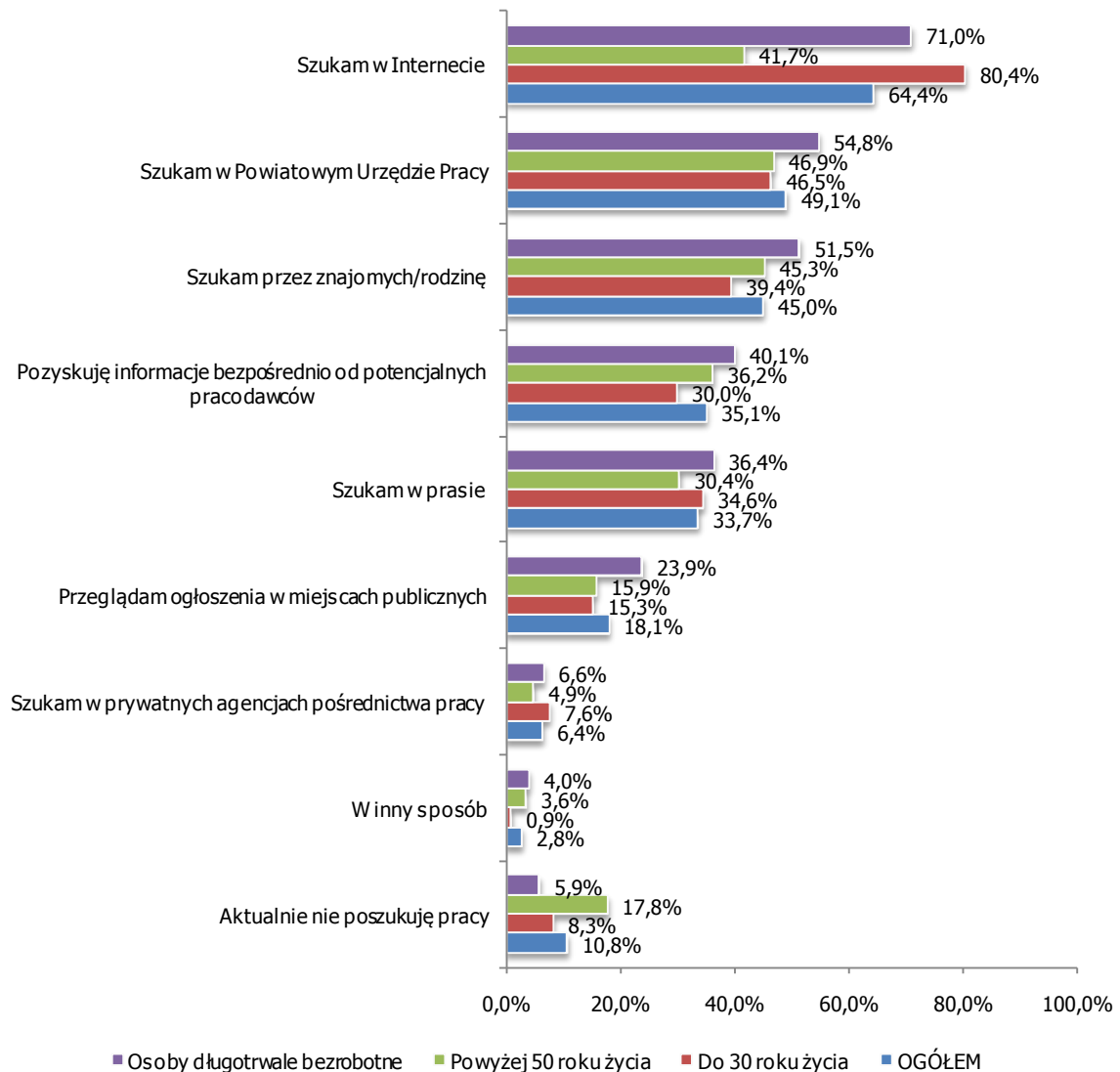
Rysunek 18. Zawody, w których badani bezrobotni chcieliby podjąć staż

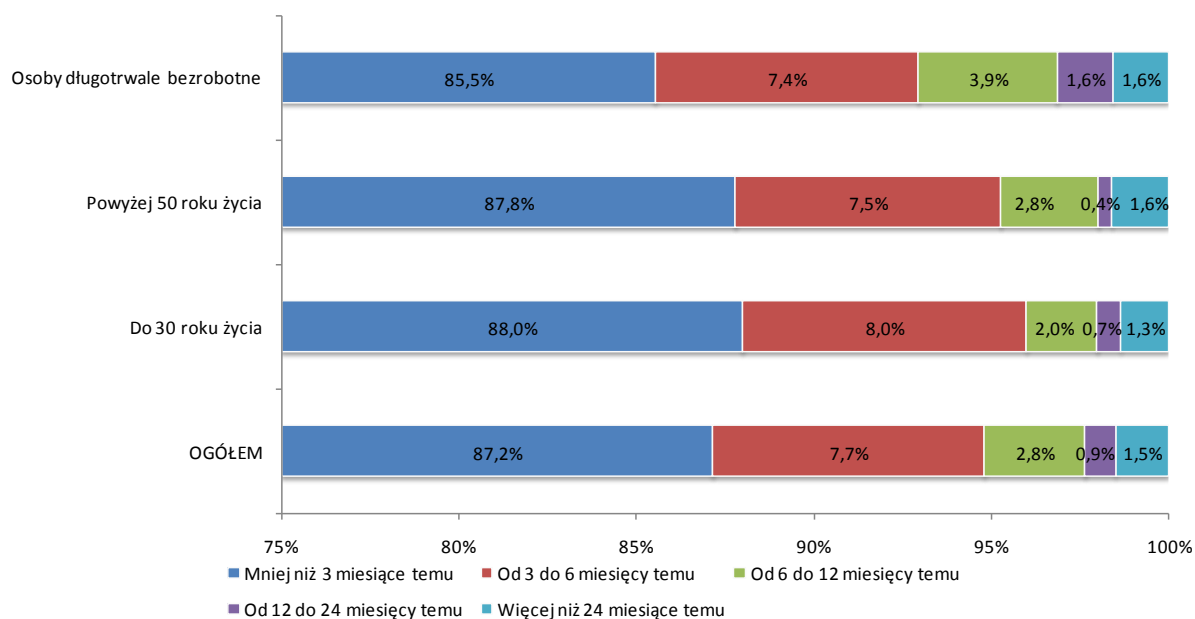
Charakterystyka osób bezrobotnych pod kątem aktywnego poszukiwania pracy

Kolejny obszar badania z osobami bezrobotnymi rozpoczął się od pytania o zwykle wykorzystywane sposoby poszukiwania pracy. 64,4% badanych poszukuje zatrudnienia z wykorzystywaniem Internetu, a 49,1% stara się uzyskać zatrudnienie za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy. **Ponad 30,0% respondentów poszukuje jeszcze przez znajomych/rodzinę(45,0%) oraz pozyskuje informacje bezpośrednio od potencjalnych pracodawców (35,1%), a także szuka w prasie (33,7%).** Osoby, które wybrały inne sposoby wymieniły: osobiście (po 6 wskazań), telefonicznie (po 3 wskazania). **Należy również zauważyć, że aktualnie 10,8% ankietowanych w ogóle nie poszukuje pracy.** Spośród osób długotrwale bezrobotnych oraz do 30 roku życia najczęściej osób poszukuje pracy korzystając z Internetu. Odpowiednio 71,0% i 80,4%, natomiast w przypadku osób powyżej 50 roku życia częściej niż w Internecie (41,7%) poszukuje pracy poprzez Powiatowy Urząd Pracy (46,9%) oraz znajomych lub rodzinę (45,3%). Powyższe dane zilustrowano na rysunku nr 19.

Rysunek 19. Sposoby poszukiwania pracy wykorzystywane przez osoby bezrobotne

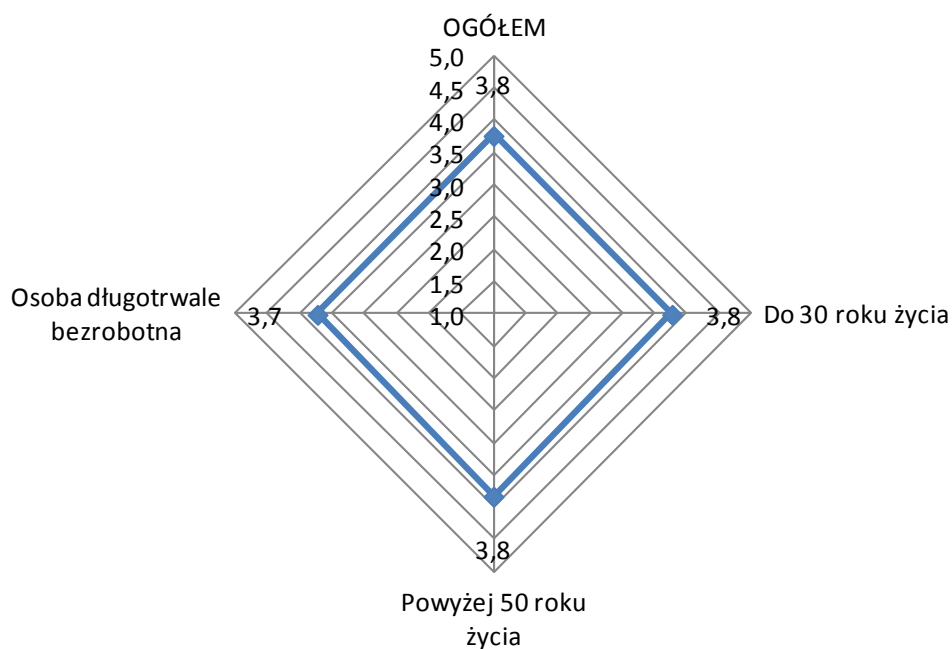
87,2% osób bezrobotnych mniej niż 3 miesiące temu aktywnie poszukiwało pracy, od 3 do 6 miesięcy 7,7%, od 6 do 12 miesięcy 2,8%. Pozostali bezrobotni aktywnie poszukiwali pracy od 12 miesięcy temu i w wyż. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych najwięcej osób ostatni raz poszukiwało aktywnie pracy mniej niż 3 miesiące temu (85,5%), spośród osób powyżej 50 roku życia również mniej niż 3 miesiące temu (87,8%), w przypadku osób do 30 roku życia także mniej niż 3 miesiące temu (88,0%). Szczegółowe dane przedstawia rysunek nr 20.

Rysunek 20. Ostatni raz aktywnego poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne

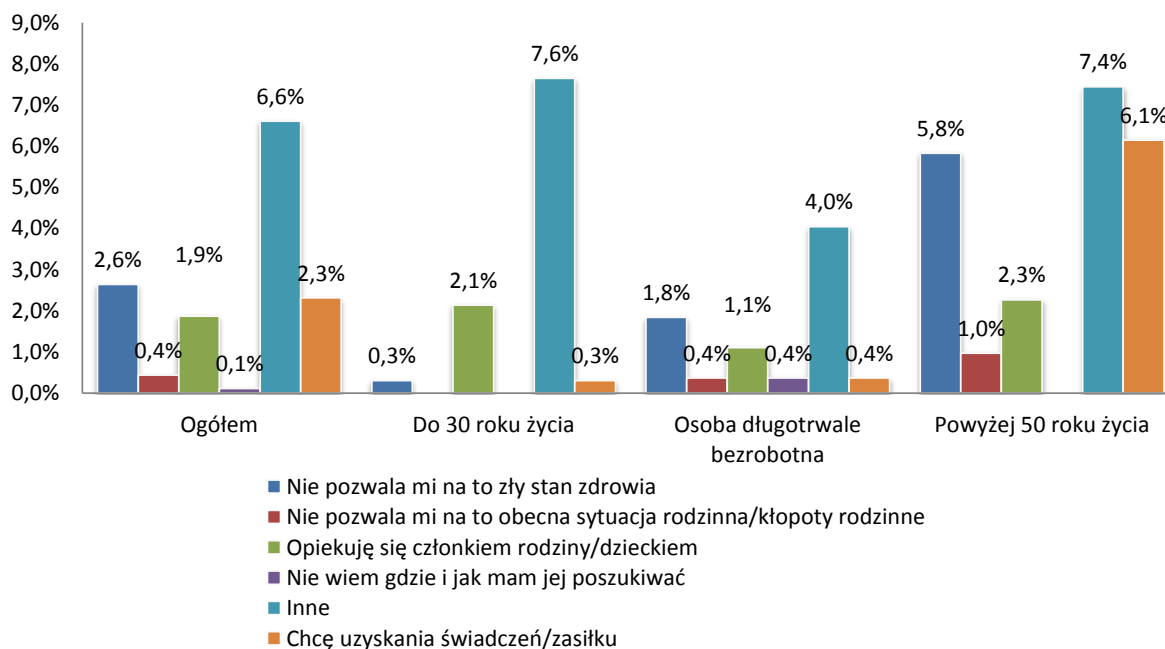
Osoby bezrobotne miały również ocenić swoje umiejętności z zakresu poszukiwania pracy. Ocen dokonano w pięciostopniowej skali, gdzie 1 – oznaczało niedostateczne umiejętności, a 5 – bardzo dobre. **W przypadku osób długotrwale bezrobotnych średnia ocen wyniosła 3,7, a w przypadku osób powyżej 50 roku życia i do 30 roku życia średnia ukształtowała się na takim samym poziomie (3,8).** Dokładne dane zaprezentowano na rysunku nr 21.

Rysunek 21. Ocena umiejętności z zakresu poszukiwania pracy

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie przyczyn nieposzukiwania pracy. **2,6% badanych nie pozwala na to zły stan zdrowia, a 2,3% chce uzyskania świadczeń/zasiłku, natomiast 1,9% opiekuje się członkiem rodziny/dzieckiem.** Należy również zauważyć, że ankietowani, którzy wskazali odpowiedź „inne” podali: odbywanie stażu (8 wskazań), pobieranie świadczenia przedemerytalnego (7 wskazań), chęć założenia własnej działalności gospodarczej, otrzymywanie zasiłku (po 6 wskazań), lenistwo (5 wskazań), brak ofert pracy, znalezienie pracy (po 3 wskazania), prowadzenie własnej działalności gospodarczej, udział w konkursie (po 2 wskazania). W przypadku osób do 30 roku życia najczęściej osób wskazało na inne powody (7,6%) oraz opiekę członkiem rodziny/dzieckiem (2,1%). Spośród osób długotrwale bezrobotnych najczęściej osób podało inne powody (4,0%) oraz zły stan zdrowia (1,8%). Wśród osób powyżej 50 roku życia najczęściej osób podało inne powody (7,6%), chęć uzyskania świadczeń/zasiłku (6,1%) oraz zły stan zdrowia (5,8%). Najczęściej wymieniane odpowiedzi przedstawiono na rysunku nr 22.

Rysunek 22. Przyczyny nie poszukiwania pracy przez badanych bezrobotnych

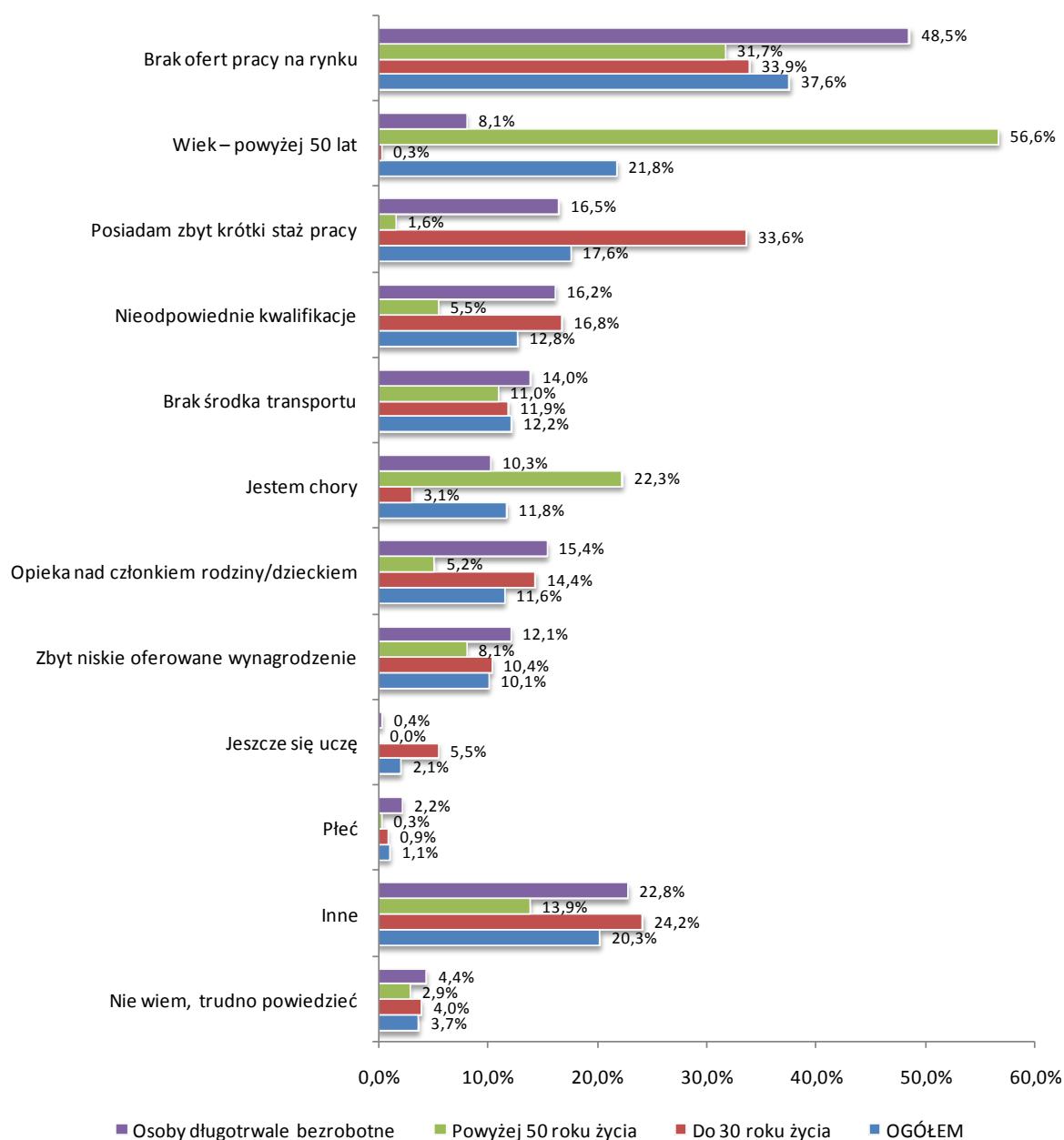

Barier zawodowe i społeczne oraz przyczyny bezrobocia

Wszyscy badani bezrobotni wskazali bariery, które utrudniają im uzyskanie zatrudnienia. **Najczęściej powoływano się na brak ofert pracy na rynku (38,1%) oraz wiek powyżej 50 lat (21,8%).** Ponad 10,0% ogółu respondentów wskazało jeszcze: zbyt krótki staż pracy (17,6%), nieodpowiednie kwalifikacje (14,5%), brak środka transportu (12,2%), opiekę nad członkiem rodziny/dzieckiem (11,9%), chorobę (11,8%), a także zbyt niskie wynagrodzenie (10,1%). Badani, którzy wymienili odpowiedź „inne”, wskazywali najczęściej na: dojazd (24 wskazania), brak miejsc pracy (16 wskazań), brak doświadczenia (12 wskazań), brak odpowiedniego wykształcenia, zły stan zdrowia (po 11 wskazań), czas pracy (7 wskazań), brak prawa jazdy, wiek (po 6 wskazań), brak stażu, ciąża, grupa inwalidzka (po 4 wskazania), aparycja, niepełnosprawność, staż (po 3 wskazania), chęć rozpoczęcia własnej działalności, długa przerwa w pracy, wysokie koszty pracy, brak zakładów pracy (po 2 wskazania). Należy również zauważyć, że barier utrudniających podjęcie pracy nie dostrzega w ogóle 3,7% ankietowanych. Osoby długotrwale bezrobotne oraz do 30 roku życia najczęściej wymieniały brak ofert pracy na rynku, jako barierę utrudniającą im uzyskanie zatrudnienia. Odpowiednio 48,5% i 33,9%, natomiast w przypadku osób powyżej 50 roku życia najczęściej wymienianym powodem był wiek – powyżej 50 lat (56,6%). Powyższe dane w formie graficznej zilustrowane zostały na rysunku nr 23.

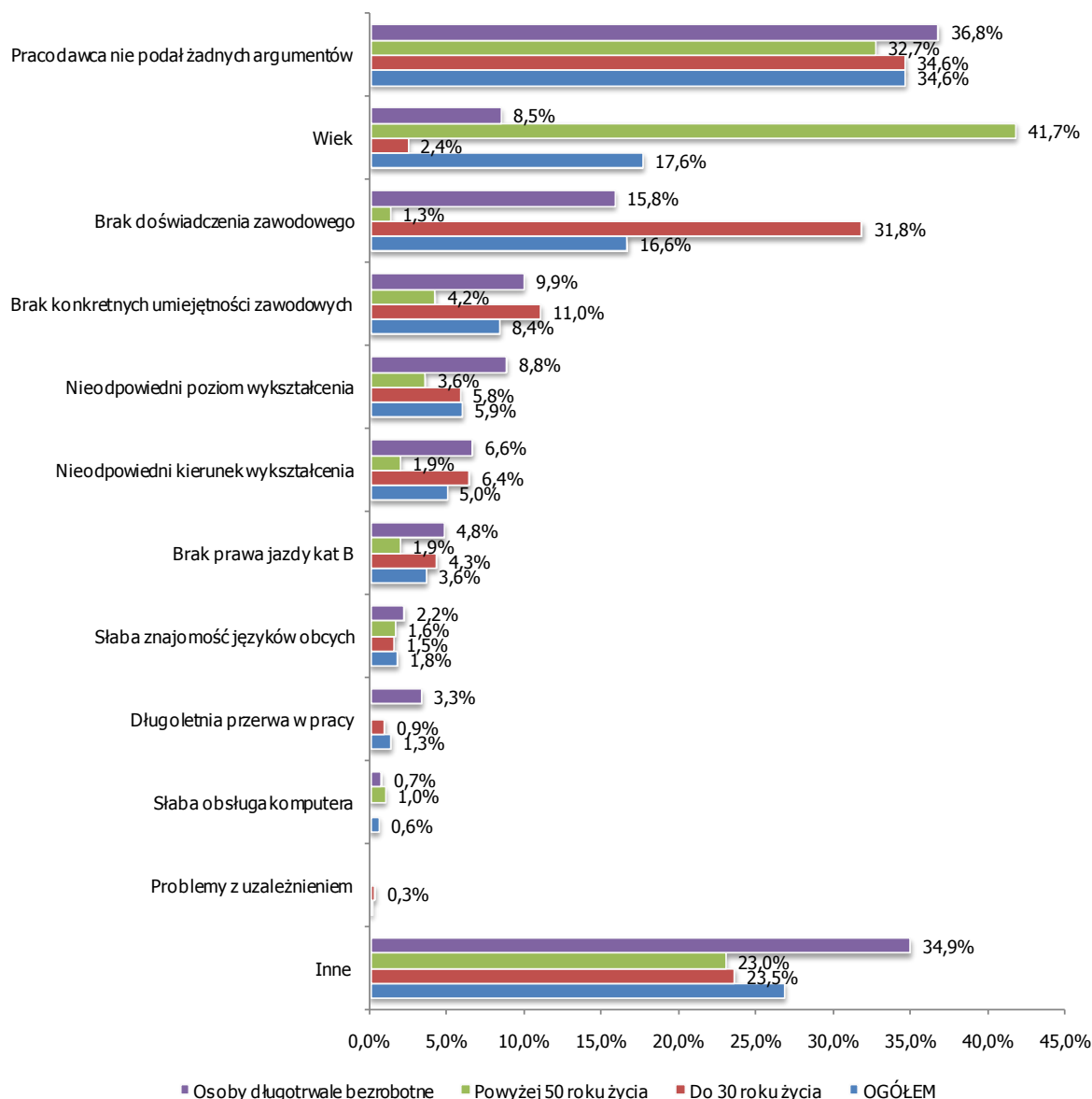
Rysunek 23. Bariery utrudniające podjęcie pracy wg badanych bezrobotnych

Osoby bezrobotne wskazały następujące argumenty odmowy zatrudnienia podawane przez pracodawców. **Najczęściej pracodawca nie podawał żadnych argumentów (34,6%). Wiek jest na pierwszym miejscu argumentów podawanych przy odmowie zatrudnienia (17,6%). Na drugim miejscu plasuje się brak doświadczenia zawodowego (16,6%).** Reszta argumentów nie przekracza progu 10%. Badani, którzy wymienili odpowiedź „inne”, wskazywali najczęściej na: brak miejsc pracy (71 wskazań), zły stan zdrowia (23 wskazania), dojazd (14 wskazań), brak odpowiednich kwalifikacji, duża konkurencja, opieka nad dziećmi (po 10 wskazań), brak dyspozycyjności, brak stażu pracy, brak zapotrzebowania (po 7 wskazań), brak doświadczenia (6 wskazań), studia (5 wskazań), grupa inwalidzka (4 wskazania), brak dokumentów potwierdzających kwalifikacje, płeć,

sytuacja finansowa pracodawców, wiek (po 3 wskazania), brak grupy inwalidzkiej, brak środków finansowych, krótki staż pracy, nie chcą pracownika na umowę o pracę, problemy finansowe pracodawców (po 2 wskazania). W przypadku osób długotrwale bezrobotnych najczęściej podawanym argumentem był brak doświadczenia zawodowego (15,8%), spośród osób powyżej 50 roku życia wiek (41,7%), natomiast wśród osób do 30 roku życia najczęściej padała odpowiedź brak doświadczenia zawodowego (31,8%). Szczegółowe dane przedstawione zostały na rysunku nr 24.

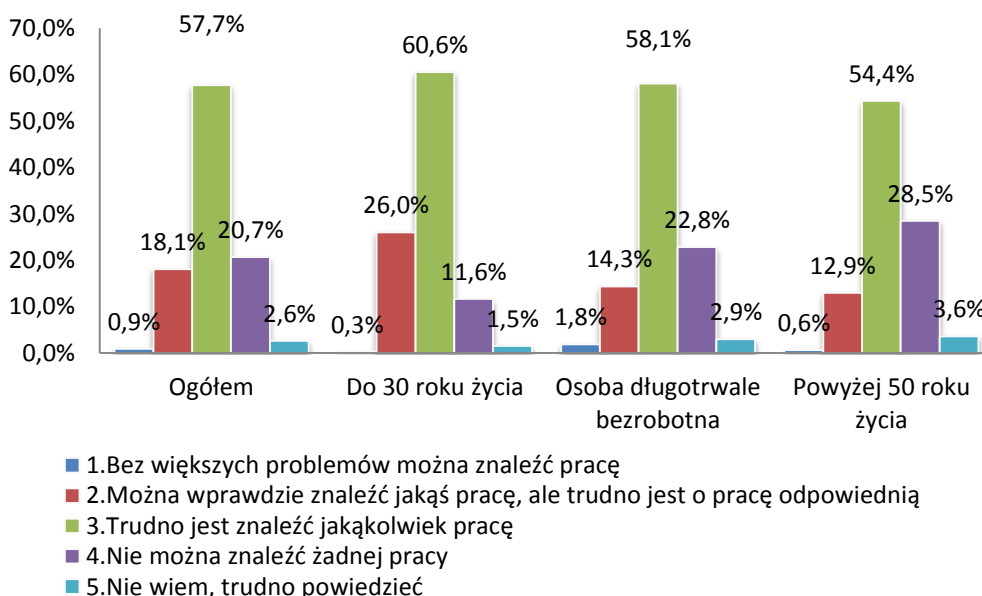
Rysunek 24. Argumenty odmowy zatrudnienia podawane przez pracodawców

Ankietowani zostali poproszeni o określenie sytuacji na lokalnym rynku pracy. Większość stwierdziła, że trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę (57,7%). **20,7% uważa, że nie można znaleźć żadnej pracy, a 18,1% stwierdza, że owszem pracę można znaleźć, ale nie jest to praca odpowiednia.** Jedynie 0,9% respondentów uznało, że można znaleźć pracę bez większych problemów, a **2,6% badanych nie potrafiło się wypowiedzieć w tej kwestii.** Na pierwszym miejscu wszystkie grupy osób stwierdzają, że trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę. Na drugim miej-

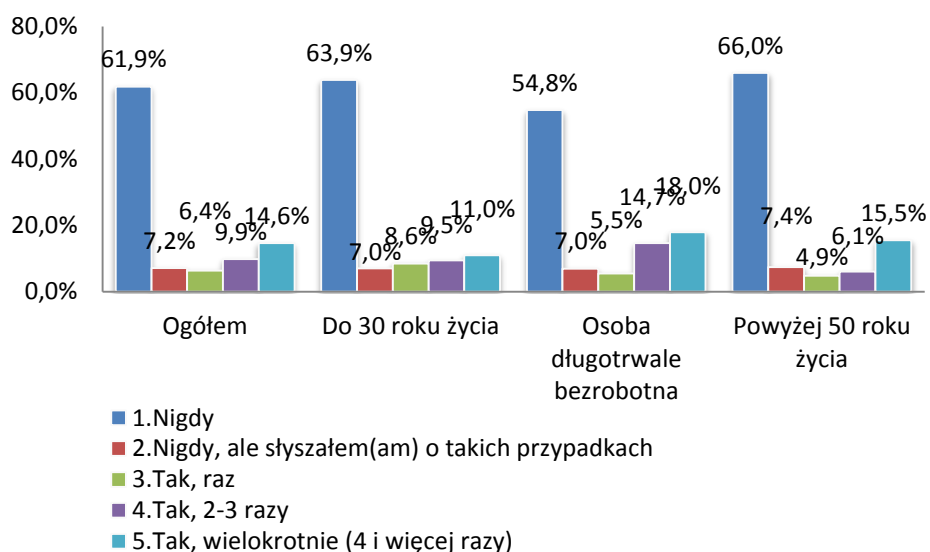
scu według osób do 30 roku życia plasuje się odpowiedź, że można znaleźć pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią (26,0%), natomiast osoby długotrwale bezrobotne oraz powyżej 50 roku życia na drugim miejscu stawiają odpowiedź, że nie można znaleźć żadnej pracy (22,8% oraz 28,5%). Omawiane informacje przedstawiono również na rysunku nr 25.

Rysunek 25. Sytuacja na rynku pracy w danej miejscowości/okolicy wg bezrobotnych

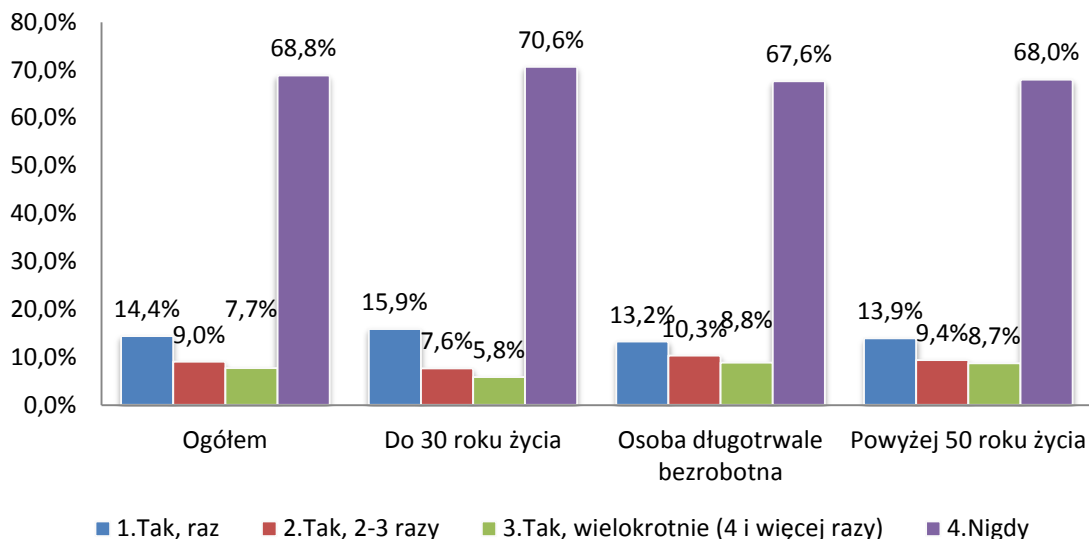
Badania pokazały, że 61,9% respondentów nie otrzymało nigdy propozycji pracy bez umowy, potocznie zwanej pracą na czarno, natomiast 30,9% taka propozycja została przedstawiona. 7,2% nie otrzymało nigdy propozycji pracy na czarno, ale słyszeli o takich przypadkach. Zarówno w grupie osób długotrwale bezrobotnych, do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia najwięcej osób nigdy nie otrzymało propozycji pracy bez umowy. Szczegółowe dane przedstawia rysunek nr 26.

Rysunek 26. Propozycja pracy bez umowy (na czarno)

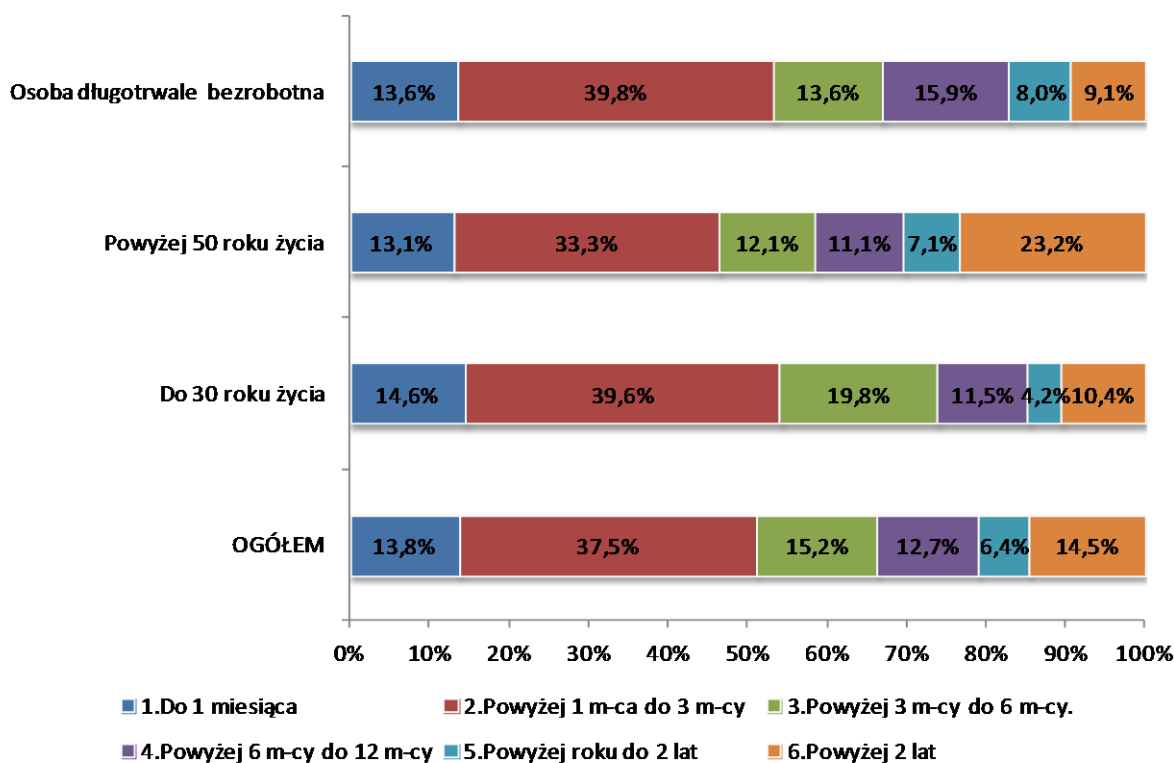
Podczas badania udało się ustalić, że 68,8% respondentów nigdy nie wyjeżdżało za granicę w celach zarobkowych. 14,4% badanych zdarzyło się to raz, natomiast 9,0% bezrobotnych wyjeżdżało 2, a nawet 3 razy. Najmniej osób bezrobotnych wyjeżdżało wielokrotnie (7,7%). Rozkład odpowiedzi osób do 30 roku życia, długotrwale bezrobotnych oraz powyżej 50 roku życia jest odzwierciedleniem ogółu. Rozkład odpowiedzi przedstawia rysunek nr 27.

Rysunek 27. Wyjazdy zagraniczne w celach zarobkowych

Osobom, którym zdarzyły się wyjazdy zagraniczne w celach zarobkowych poproszono o określenie średniego czasu pobytu za granicą kraju. **Najczęściej respondenci przebywali za granicą powyżej 1 do 3 miesięcy (37,5%)**. Ponad połowę mniej osób spędzało za granicą od 3 do 6 miesięcy (15,2%). 14,5% badanych spędziło za granicą więcej niż 2 lata. **Najmniej ankietowanych spędziło za granicą powyżej 1 roku do 2 lat (6,4%)**. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych najwięcej jest osób, które za granicą przebywały powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy (39,8%), wśród osób powyżej 50 roku życia również najwięcej jest osób, które przebywały powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy (33,3%), a także powyżej 2 lat (23,2%), a spośród osób do 30 roku życia najwięcej jest osób, które przebywały powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy (39,6%) oraz powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy (19,8%). Powyższe dane zilustrowano na rysunku nr 28.

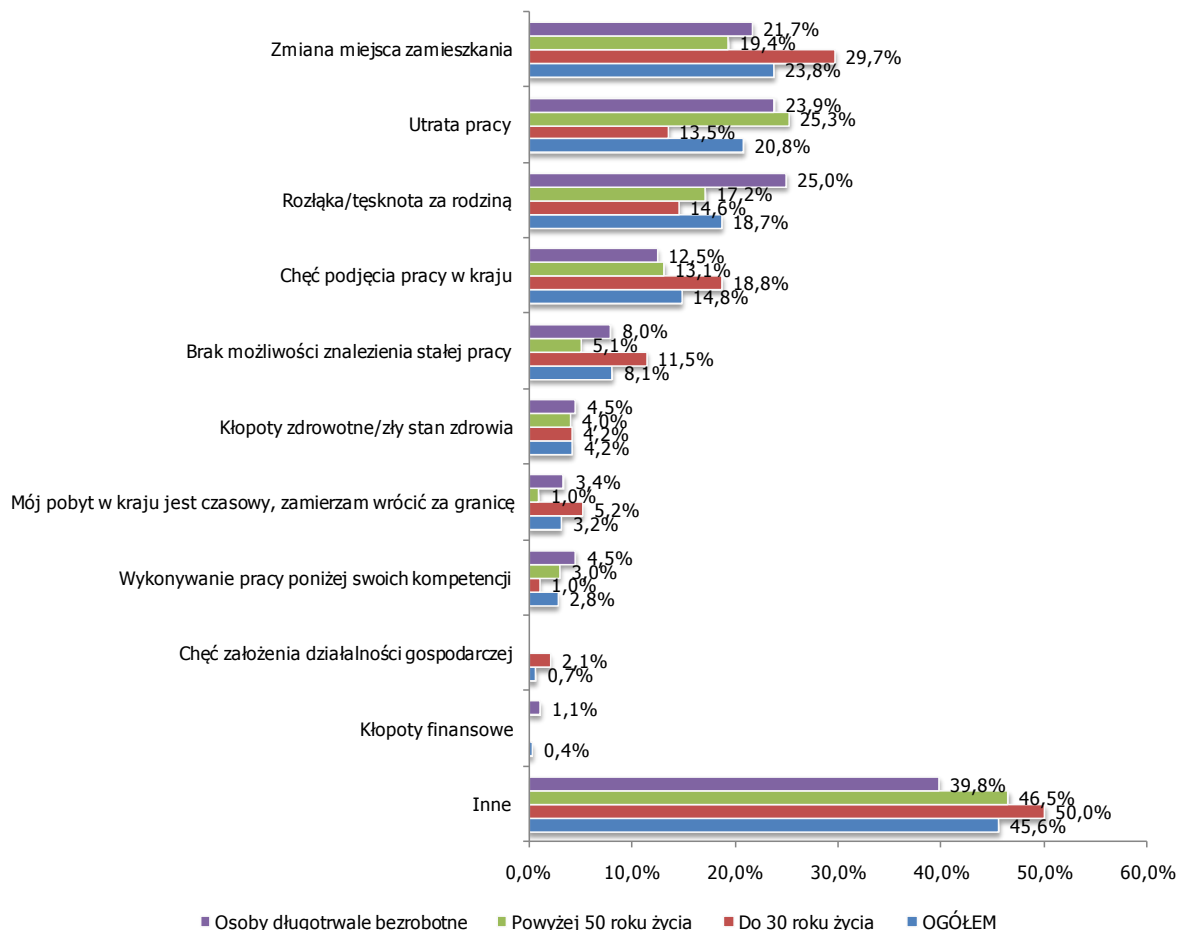
Rysunek 28. Średni czas pobytu za granicą

Dodatkowo osoby, które zaliczyły wyjazd za granicę w celach zarobkowych miały podać powód powrotu do kraju. **Na pierwszym miejscu podawano utratę pracy (20,8%), drugie miejsce zajęła rozłąka/ tęsknota za rodziną (18,7%), chęć podjęcia pracy w kraju uplasowała się na miejscu trzecim (14,8%)**. Kolejne powody nie przekraczały granicy 10,0%. **Zauważyć należy, że 3,2% stwierdziło, że tylko tymczasowo są w kraju, ponieważ zamierzają wrócić za granicę**. Respondenci, którzy wybierali odpowiedź inne, mieli na myśli głównie: powody edukacyjne (21 wskazań), praca sezonowa (18 wskazań), koniec kontraktu (11 wskazań), powody osobiste, problemy rodzinne (po 9 wskazań), bariera językowa, ciąża, dziecko (po 4 wskazania), choroba, ukończona praca (po 3 wskazania), ciężka praca, czasowy pobyt za granicą, koniec urlopu, kryzys w Grecji, niskie wynagrodzenie, praca w kraju, praca w wakacje, wiek (po 2 wskazania). Osoby długotrwale bezrobot-

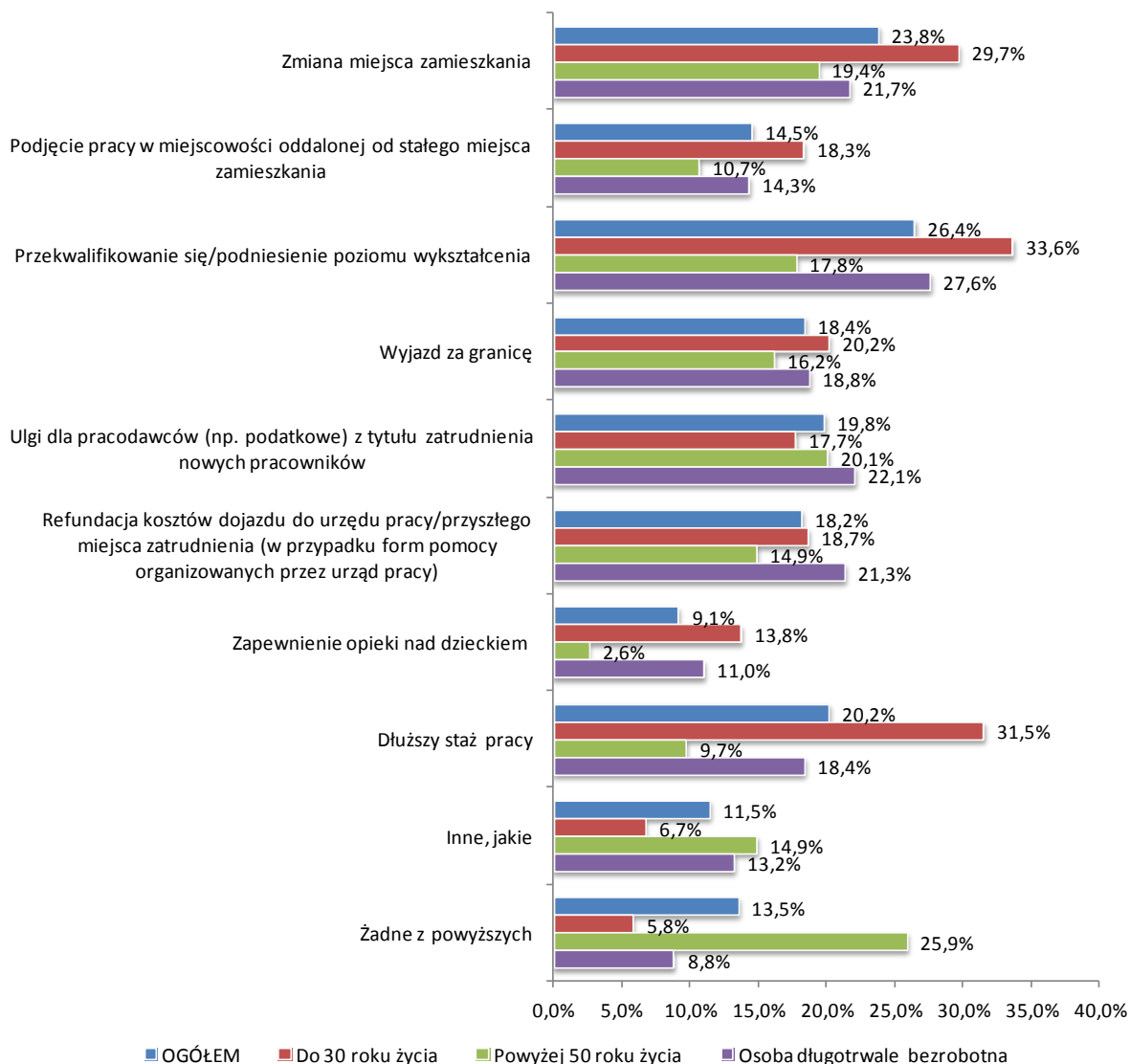
ne jako najczęstszy powód powrotu do kraju wymieniali rozłąkę/tęsknotę za rodziną (25,0%), osoby powyżej 50 roku życia utratę pracy (25,3%), a osoby do 30 roku życia zmianę miejsca zamieszkania (29,7%). Najczęściej wymieniane odpowiedzi przedstawiono na rysunku nr 29.

Rysunek 29. Powód powrotu do kraju

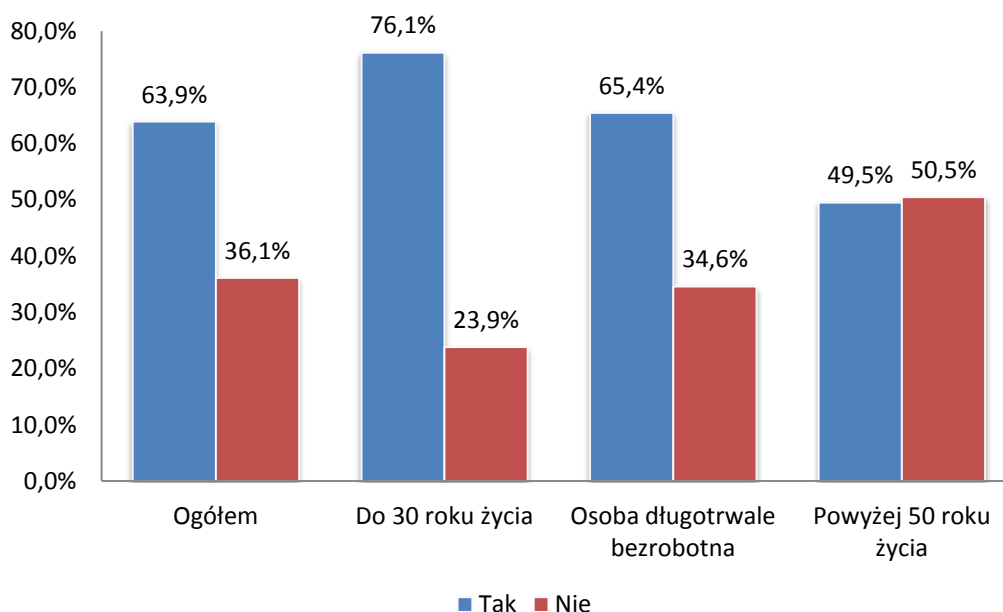
Na możliwość uzyskania zatrudnienia zdaniem badanych bezrobotnych wpłynąć mogłyby przede wszystkim: **przekwalifikowanie się/podniesienie poziomu wykształcenia (26,4%), zmiana miejsca zamieszkania (23,8%) oraz dłuższy staż pracy (20,2%)**. Pozostałe odpowiedzi wskazało mniej niż 20,0% ogółu respondentów. Wśród innych odpowiedzi najczęściej wymieniano: dogodny dojazd do pracy (12 wskazań), podniesienie kwalifikacji (9 wskazań), kursy i szkolenia (8 wskazań), prawo jazdy (6 wskazań), dofinansowanie do zatrudnienia osób 50+, nowe miejsca pracy (po 4 wskazania), lepszy stan zdrowia, niższe podatki, poprawa sytuacji finansowej w kraju, wyższe zarobki (po 3 wskazania), opieka nad osobą chorą, praca na miejscu, wiek (po 2 wskazania). Osoby długotrwale bezrobotne najczęściej wymieniali przekwalifikowanie się/poniesienie poziomu wykształcenia (27,6%), jako czynnik mogący wpłynąć na uzyskanie zatrudnienia, osoby do 30 roku życia również wybierały ten czynnik (33,6%), natomiast osoby powyżej 50 roku życia stwierdziły, że żaden z wymienionych czynników (25,9%). Szczegółowe dane przedstawiono na rysunku nr 30.

Rysunek 30. Czynniki, które mogłyby wpłynąć na uzyskanie zatrudnienia wg bezrobotnych

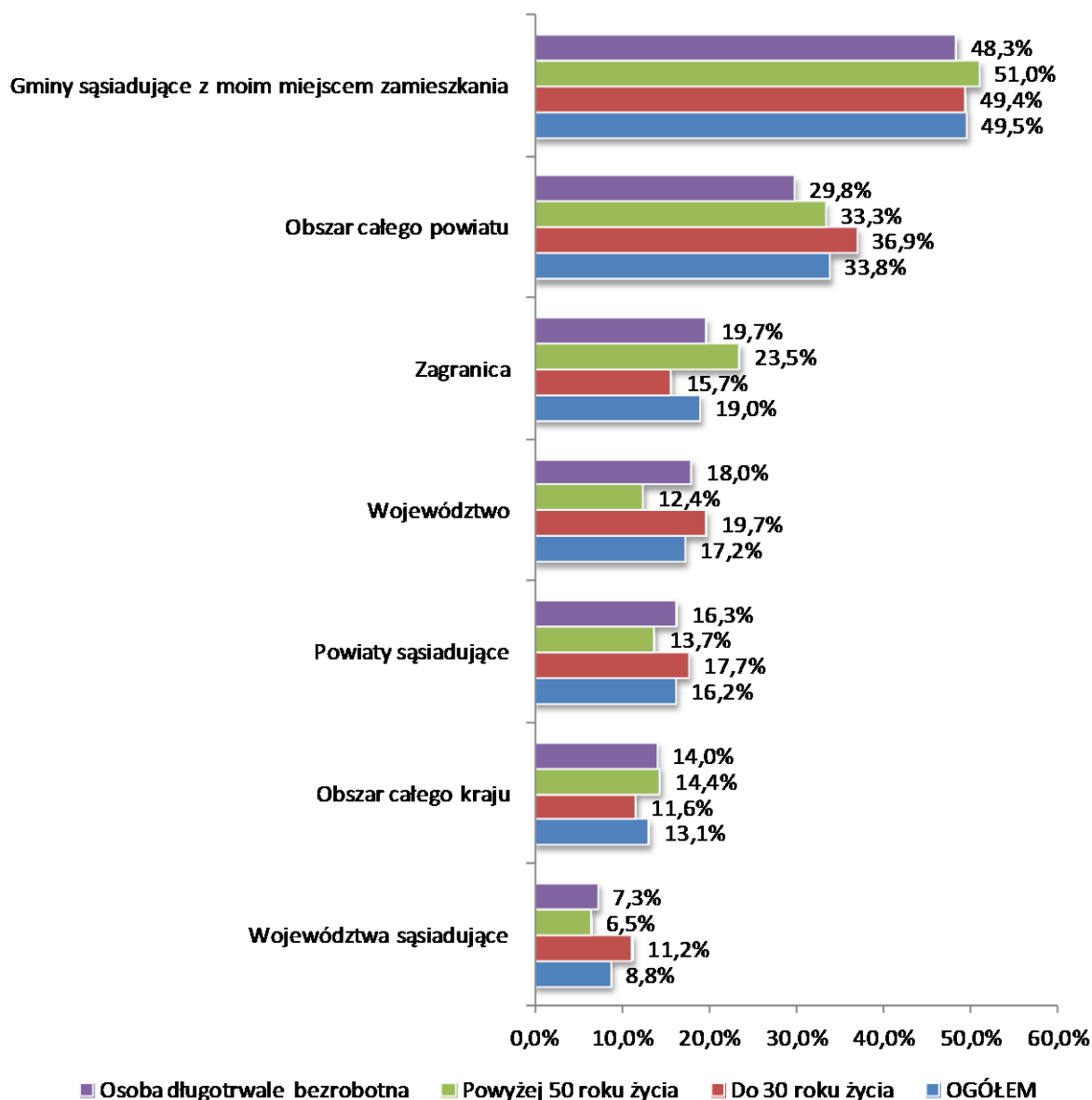
*w przypadku form pomocy organizowanych przez urząd pracy

W trakcie badania poruszono również problem pracy poza miejscem zamieszkania. Od badanych starano się uzyskać informacje, czy byłiby skłonni podjąć pracę w innym miejscu. **Większa część osób podjęłaby się takiej pracy (63,9%), natomiast 36,1% respondentów nie chciałaby pracować poza miejscem zamieszkania.** W przypadku osób długotrwale bezrobotnych oraz do 30 roku życia przeważają osoby, które byłyby w stanie podjąć pracę poza miejscem zamieszkania, natomiast wśród osób powyżej 50 roku życia jedynie 1,0% osób więcej nie podjęłoby się takiej pracy. Szczegółowe dane przedstawia rysunek nr 31.

Rysunek 31. Skłonność do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania

Osoby, które są skłonne pracować poza miejscem zamieszkania poproszono również, aby wskazały obszar, w jakim są w stanie podjąć to zatrudnienie. **Prawie połowa badanych oznajmiła, że podjęłaby pracę, gdyby znajdowała się w gminie sąsiadującej z miejscem zamieszkania (49,5%).** 33,8% respondentów mogłoby pracować na obszarze całego powiatu. 19,0% osób bezrobotnych byłoby w stanie pracować nawet za granicą kraju. 17,2% byłoby skłonnych pracować na terenie województwa, natomiast 16,2% w sąsiadujących powiatach. Na terytorium kraju mogłoby podjąć zatrudnienie 13,1%. **Najmniej osób wyraziło chęć pracy w województwach sąsiadujących (8,8%).** Na pierwszym miejscu osoby długotrwale bezrobotne, powyżej 50 roku życia oraz do 30 roku życia są w stanie podjąć zatrudnienie w gminach sąsiadujących z miejscem zamieszkania. Na drugim miejscu wymieniły obszar całego powiatu, natomiast miejsce trzecie w przypadku osób długotrwale bezrobotnych oraz powyżej 50 roku życia zajmuje zagranica, a wśród osób do 30 roku życia województwo. Wszystkie odpowiedzi zostały przedstawione na rysunku nr 31.

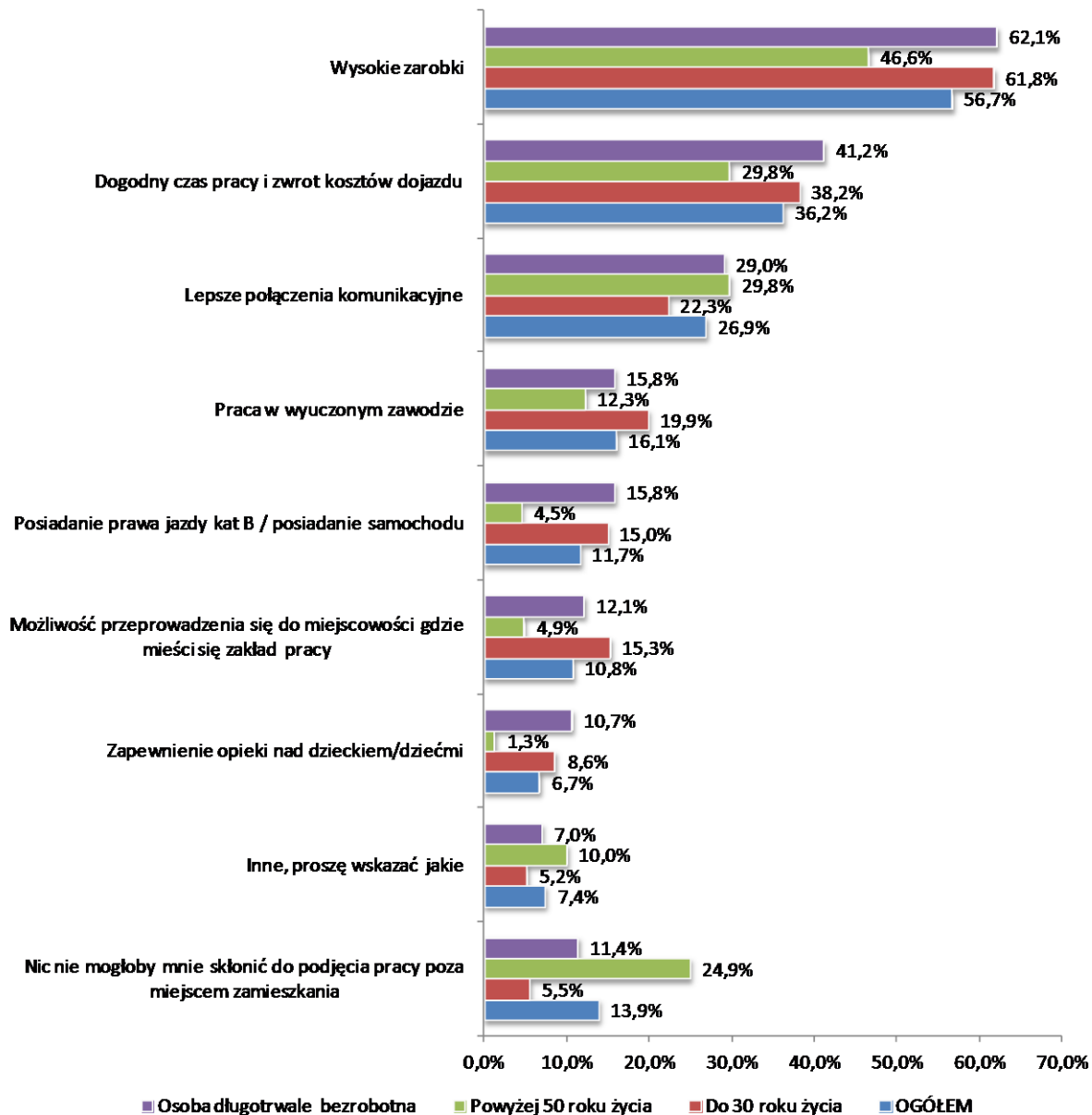
Rysunek 32. Obszar, w jakim osoby bezrobotne są w stanie podjąć zatrudnienie

Wszystkich respondentów poproszono o wskazanie ewentualnych czynników mogących skłonić ich do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. **Najczęściej wymieniano wysokie zarobki (56,7%) oraz dogodny czas pracy i zwrot kosztów dojazdu (36,2%).** Osoby, które wybrały odpowiedź „inne” miały na myśli: dobre warunki mieszkaniowe/zakwaterowanie, dojazd (po 5 wskazań), opieka nad bliską osobą (4 wskazania), atrakcyjna oferta pracy, ciekawa praca, w zależności od wykonywanej pracy (po 3 wskazania), mieszkanie, odpowiednie wynagrodzenie (po 2 wskazania). Należy również zauważyć, że 13,9% badanych uznało, że nic nie mogłoby ich skłonić do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. Zarówno osoby długotrwale bezrobotne, do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia najczęściej wymieniały wysokie zarobki oraz dogodny czas pracy i zwrot kosztów dojazdu, jako czynni-

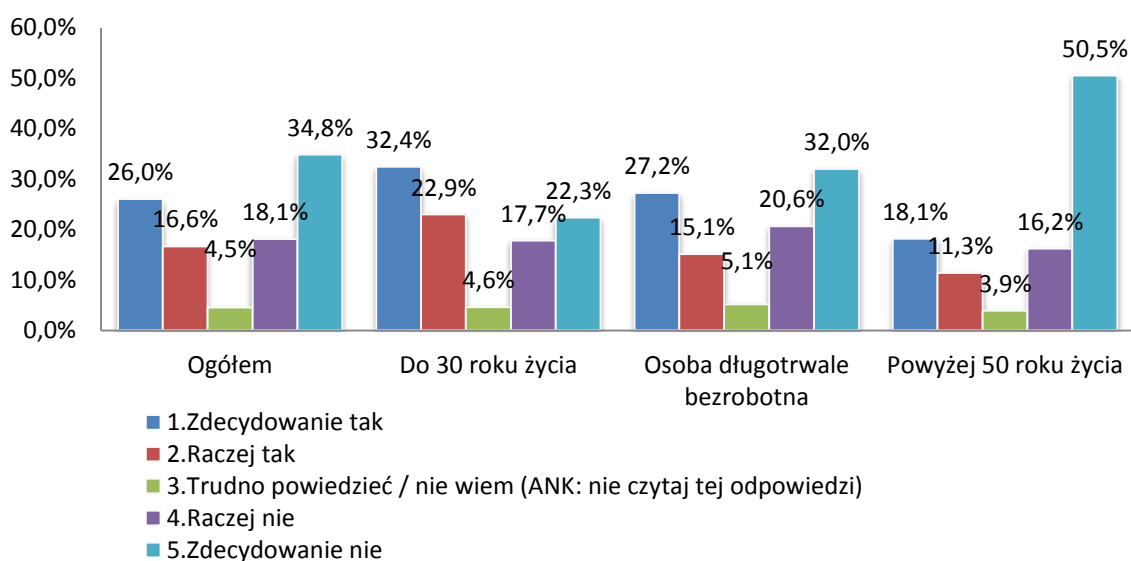
ki które mogłyby ich skłonić do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. Omawiane informacje znajdują się na rysunku nr 33.

Rysunek 33. Czynniki, które mogłyby skłonić bezrobotnych do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania

Na koniec badania respondenci mieli określić skłonność do podjęcia pracy w Warszawie, gdyby poza gwarancją odpowiedniej pracy zapewniono pomoc doradczą, mieszkanie, żłobek/przedszkole dla dziecka. **Na tak postawione pytanie zdecydowanie negatywnie opowiedziało 34,8% badanych, natomiast 26,0% respondentów wyraziło stanowczą chęć.** 4,5% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi. W przypadku osób do 30 roku życia 32,4% wyraziło zdecydowaną chęć, wśród osób długotrwale bezrobotnych za odpowiedzią zdecydowanie nie opowiedziało się 32,0% osób, natomiast spośród osób powyżej 50 roku życia ponad połowa osób odpowiedziała zdecydowanie nie 50,5%. Szczegółowe dane przedstawiono na rysunku nr 34.

Rysunek 34. Skłonność do podjęcia pracy w Warszawie, gdyby poza gwarancją odpowiedniej pracy zapewniono pomoc doradczą, mieszkanie, żłobek/przedszkole dla dziecka

Wnioski i rekomendacje

Tabela 8. Wnioski i rekomendacje

Lp.	Wnioski	Rekomendacje	Działania	Realizator
1.	<ul style="list-style-type: none"> Szkolenia/kursy są popularną metodą podnoszenia kwalifikacji wśród osób długotrwale bezrobotnych. 61,0% z nich korzystało z tej formy wsparcia. 19,5% długotrwale bezrobotnych nie zamierza brać udziału w szkoleniach. W kontekście form wsparcia długotrwale bezrobotni są zainteresowani szczególnie: pośrednictwem pracy oraz subsydiowanym zatrudnieniem. Osoby długotrwale bezrobotne relatywnie najgorzej oceniają ofertę szkoleniową Powiatowego Urzędu Pracy na tle ogółu bezrobotnych. Okolo 5,9% długotrwale bezrobotnych obecnie nie poszukuje pracy. 	<p>Podjęcie działań zmierzających do poprawy położenia osób długotrwale bezrobotnych na lokalnym rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych w celu zwiększenia liczby organizowanych szkoleń i dopasowania ich do potrzeb rynku. Dostosowanie szkoleń i kursów do aktualnych potrzeb rynku przy współpracy z lokalnymi pracodawcami. 	<ul style="list-style-type: none"> PUP PUP, pracodawcy

	<ul style="list-style-type: none"> Osoby długotrwale bezrobotne dostrzegają następujące czynniki pomocne przy uzyskaniu zatrudnienia: przekwalifikowanie się/ podniesienie poziomu wykształcenia, ulgi dla pracodawców, zmiana miejsca zamieszkania i refundacja kosztów dojazdu do PUP lub przyszłego miejsca zatrudnienia. 42,3% bezrobotnych długotrwale byłoby skłonnych podjąć pracę w Warszawie, gdyby zapewniono im pomoc doradczą, mieszkanie i żłobek/przedszkole dla dziecka. 		<ul style="list-style-type: none"> Przesunięcie większej ilości środków na rzecz wsparcia osób długotrwale bezrobotnych w ramach przekwalifikowania się/refundacji kosztów dojazdu i ulg dla pracodawców chętnych do zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych. Podjęcie starań mających na celu umożliwienie osobom bezrobotnym podjęcie pracy w Warszawie, dzięki zapewnieniu lokum, pomocy doradczej lub żłobka/przedszkola dla dziecka. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ PUP, administracja rządowa ➤ Administracja samorządowa, PUP
<p>2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 42,5% bezrobotnych do 30 roku życia podniosło swoje kwalifikacje w drodze szkoleń/kursów. 13,5% bezrobotnych do 30 roku życia nie zamierza brać udziału w szkoleniach. W kontekście form wsparcia bezrobotni do 30 roku życia są zainteresowani szczególnie: pośrednictwem pracy oraz pomocą w prowadzeniu/założeniu działalności gospodarczej. Osoby do 30 roku życia relatywnie najlepiej oceniają ofertę szkoleniową Powiatowego Urzędu Pracy na tle ogółu bezrobotnych. Osoby do 30 roku życia na tle pozostałych bezrobotnych gotowe byłyby pracować za mniejszą kwotę wynagrodzenia (do 1500 zł, najwyższy odsetek 65,6% w tej grupie). 	<p>Podjęcie działań zmierzających do poprawy położenia osób w wieku do 30 roku życia na lokalnym rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przesunięcie większej liczby środków na organizację szkoleń, staży, pośrednictwa pracy i pomocy w uruchomieniu działalności gospodarczej dla osób młodych kosztem innych form wsparcia, np. subsydiowanego zatrudnienia lub prac interwencyjnych. Organizowanie szkoleń dotyczących aktywnych metod poszukiwania pracy i skutecznych sposobów zaprezentowania się pracodawcom, w ramach Klubów Pracy jako formy zwiększającej możliwości uzyskania zatrudnienia w przyszłości. Promowanie idei kształcenia ustawicznego wśród osób bezrobotnych i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ PUP, administracja rządowa ➤ PUP ➤ PUP, dyrekcje szkół, administracja samorządowa

- 74,0% osób bezrobotnych do 30 roku życia chciałoby rozpocząć staż, w tym 43,4% w zawodzie innym niż wyuczony lub nabyty w drodze szkoleń.
- Osoby do 30 roku życia rzadziej niż pozostali bezrobotni poszukują pracy bezpośrednio u potencjalnych pracodawców.
- Dla osób do 30 roku życia głównymi barierami w podjęciu zatrudnienia są brak ofert pracy na rynku i zbyt krótki staż pracy.
- Osoby do 30 roku życia są najmniej mobilne terenowo poza granicami kraju ze wszystkich badanych grup. 70,6% z nich nigdy nie wyjechało do pracy poza granice Polski.
- Osoby do 30 roku życia szansy na uzyskanie zatrudnienia upatrują przede wszystkim w: przekwalifikowaniu się/podniesieniu poziomu wykształcenia, dłuższym stażu pracy i zmianie miejsca zamieszkania.
- 76,1% bezrobotnych do 30 roku życia byłoby gotowych do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania, co na tle pozostałych grup jest odsetkiem wysokim.
- 55,3% bezrobotnych do 30 roku życia byłoby skłonnych podjąć pracę w Warszawie, gdyby zapewniono im pomoc doradcą, mieszkanie i żłobek/przedszkole dla dziecka.

- Rozważenie uruchomienia działań ograniczających dotkliwość procedur administracyjnych związanych z ubieganiem się o pomoc PUP przy założeniu działalności gospodarczej, np. stworzenie bazy najczęściej zadawanych pytań, instrukcji ubiegania się o wsparcie „krok po kroku”, centrum informacji sms/newslettera
 - PUP
- Podjęcie działań umożliwiających rozszerzenie kompetencji uczniów już w trakcie nauki w szkołach zawodowych i technicznych – dodatkowe kursy poparte certyfikatami.
 - Dyrekcje szkół
- Prowadzenie przez doradców zawodowych zajęć i prelekcji w szkołach (co najmniej gimnazjalnych) na temat sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy, aby uniknąć skali niedopasowania w przyszłości.
 - PUP, dyrekcje szkół
- Promowanie mobilności zawodowej w celu umożliwienia młodym bezrobotnym podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania.
 - PUP
- Prowadzenie internetowej bazy ofert pracy zgłaszanych do PUP na serwisie Urzędu oraz informowanie o nowych ofertach i projektach konkursowych za pośrednictwem serwisu internetowego/newslettera.
 - PUP

- Osoby do 30 roku życia pracy poszukują przede wszystkim za pośrednictwem Internetu,

- Podjęcie starań mających na celu umożliwienie osobom bezrobotnym podjęcie pracy w Warszawie, dzięki zapewnieniu lokum, pomocy doradczej lub żłobka/przedszkola dla dziecka.
 - Administracja samorządowa, PUP

3.

- Szkolenia/kursy są popularną metodą podnoszenia kwalifikacji wśród osób w wieku 50+. 57,3% z nich korzystało z tej formy wsparcia.
- 44,7% bezrobotnych w wieku 50+ nie zamierza brać udziału w szkoleniach, co w porównaniu do innych grup osób bezrobotnych uznać należy za odsetek wysoki.
- W kontekście form wsparcia bezrobotni w wieku 50+ są zainteresowani szczególnie: pośrednictwem pracy, ubezpieczeniem zdrowotnym i subsydiowanym zatrudnieniem.
- 17,8% bezrobotnych w wieku 50+ aktualnie nie poszukuje pracy, co na tle ogółu bezrobotnych jest odsetkiem wysokim.

Podjęcie działań zmierzających do poprawy położenia osób w wieku 50+ na lokalnym rynku pracy.

- Przesunięcie większej ilości środków na wsparcie osób bezrobotnych w wieku 50+ w ramach pośrednictwa pracy oraz subsydiowanego zatrudnienia, kosztem innych form wsparcia.
 - Administracja rządowa, PUP
- Sprzyjanie podjęciu zatrudnienia przez jak największą liczbę osób bezrobotnych w wieku 50+ w wyniku uczestnictwa w zajęciach aktywizacyjnych oraz szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy.
 - PUP
- Rozpoczęcie kampanii informującej o korzyściach zatrudnienia osoby bezrobotnej niepełnosprawnej, np. o sposobach ominięcia obowiązkowej opłaty na PFRON w drodze zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
 - PUP, pracodawcy, organizacje pozarządowe

- Osobom w wieku 50+ podjęcie zatrudnienia utrudniają przede wszystkim: wiek, brak ofert pracy na rynku i ograniczenia zdrowotne.
 - 25,9% bezrobotnych w wieku 50+ nie dostrzega żadnych czynników, które mogłyby wpłynąć na uzyskanie zatrudnienia, co na tle ogółu bezrobotnych jest odsetkiem wysokim.
 - Osoby w wieku 50+ głównej szansy na uzyskanie zatrudnienia upatrują w: ulgach dla pracodawców, zmianie miejsca zamieszkania i przekwalifikowaniu się/podniesieniu poziomu wykształcenia.
 - Większość osób w wieku 50+ (50,5%) nie jest gotowa do podjęcia zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.
 - Opracowanie projektów i złożenie wniosków o wsparcie dla grupy docelowej osób w wieku 50+ w ramach lokalnego rynku pracy ze względu na niską mobilność terenową i nie dostrzeganie czynników mogących wpłynąć na uzyskanie zatrudnienia wśród osób z tej grupy wiekowej, co zostało poparte badaniami.
 - Uruchomienie nowych form wsparcia, przesunięcie większej ilości środków na rzecz wsparcia pracodawców chętnych do zatrudnienia osób po 50 roku życia.
- PUP
- PUP, administracja rządowa

Spis rysunków i tabel

Rysunek 1. Płeć badanych osób bezrobotnych.....	5
Rysunek 2. Podział bezrobotnych na grupy	6
Rysunek 3. Miejsce zamieszkania osób bezrobotnych.....	6
Rysunek 4. Poziom wykształcenia badanych osób bezrobotnych	7
Rysunek 5. Czas pozostawania w ewidencji PUP jako osoba bezrobotna	11
Rysunek 6. Staż pracy badanych osób bezrobotnych	12
Rysunek 7. Stanowiska, na jakich byli zatrudnieni bezrobotni w ostatnio wykonywanych zawodach ...	16
Rysunek 8. Ocena posiadanych kwalifikacji (wykształcenie i umiejętności) pod kątem atrakcyjności dla potencjalnego pracodawcy	17
Rysunek 9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez szkolenia/kursy	17
Rysunek 10. Umiejętności/uprawnienia zdobyte przez osoby bezrobotne dzięki szkoleniom/kursom ...	18
Rysunek 11. Kwalifikacje, które badani bezrobotni chcieliby uzyskać dzięki szkoleniom organizowanym przez PUP	20
Rysunek 12. Oczekiwania badanych bezrobotnych w zakresie liczby dni szkoleniowych.....	21
Rysunek 13. Formy wsparcia, na które zostali skierowani bezrobotni przez Powiatowy Urząd Pracy ...	24
Rysunek 14. Losy zawodowe badanych bezrobotnych, którzy ukończyli formy wsparcia organizowane przez PUP	25
Rysunek 15. Formy wsparcia, którymi zainteresowani są badani bezrobotni w kontekście pomocy ze strony PUP.....	26
Rysunek 16. Zawody, w których badani bezrobotni chcieliby podjąć zatrudnienie	28
Rysunek 17. Wymiar godzin pracy	28
Rysunek 18. Zawody, w których badani bezrobotni chcieliby podjąć staż	30
Rysunek 19. Sposoby poszukiwania pracy wykorzystywane przez osoby bezrobotne	32
Rysunek 20. Ostatni raz aktywnego poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne	33
Rysunek 21. Ocena umiejętności z zakresu poszukiwania pracy	33
Rysunek 22. Przyczyny nie poszukiwania pracy przez badanych bezrobotnych.....	34
Rysunek 23. Bariery utrudniające podjęcie pracy wg badanych bezrobotnych.....	36
Rysunek 24. Argumenty odmowy zatrudnienia podawane przez pracodawców	37
Rysunek 25. Sytuacja na rynku pracy w danej miejscowości/okolicy wg bezrobotnych	38
Rysunek 26. Propozycja pracy bez umowy (na czarno)	38
Rysunek 27. Wyjazdy zagraniczne w celach zarobkowych	39
Rysunek 28. Średni czas pobytu za granicą	40
Rysunek 29. Powód powrotu do kraju.....	41
Rysunek 30. Czynniki, które mogłyby wpłynąć na uzyskanie zatrudnienia wg bezrobotnych	42
Rysunek 31. Skłonność do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania	43
Rysunek 32. Obszar, w jakim osoby bezrobotne są w stanie podjąć zatrudnienie.....	44

Rysunek 33. Czynniki, które mogłyby skłonić bezrobotnych do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania.....	45
Rysunek 34. Skłonność do podjęcia pracy w Warszawie, gdyby poza gwarancją odpowiedniej pracy zapewniono pomoc doradczą, mieszkanie, żłobek/przedszkole dla dziecka	46
Tabela 1. Podział osób bezrobotnych ze względu na płeć oraz miejsce zamieszkania	4
Tabela 2. Wyuczone zawody badanych osób bezrobotnych*	7
Tabela 3. Ostatnio wykonywane zawody przez osoby bezrobotne*	13
Tabela 4. Zawody, do wykonywania których badani bezrobotni chcieliby nabyć uprawnienia*	21
Tabela 5. Ocena wybranych obszarów działalności PUP wg badanych bezrobotnych	26
Tabela 6. Ocena oferty szkoleniowej Powiatowego Urzędu Pracy wg badanych bezrobotnych.....	27
Tabela 7. Minimalna kwota wynagrodzenia netto, za jaką bezrobotni gotowi byliby podjąć pracę	29
Tabela 8. Wnioski i rekomendacje	47

Aneks – narzędzia badawcze

Kod ankietera	Nr ankiety

KWESTIONARIUSZ WYWIADU BEZPOŚREDNIEGO – OSOBY BEZROBOTNE**I. Charakterystyka osób bezrobotnych****1. Płeć:** *(proszę wskazać jedną odpowiedź)*

- 1. Kobieta
- 2. Mężczyzna

2. Do jakiej grupy osób bezrobotnych Pan(i) należy? *(z bazy danych)*

- 1. Do 30 roku życia
- 2. Powyżej 50 roku życia
- 3. Osoba długotrwale bezrobotna

3. Miejsce zamieszkania: *(proszę wskazać jedną odpowiedź)*

- 1. Miasto
- 2. Wieś

4. Proszę o wskazanie swojego wykształcenia: *(proszę wskazać jedną odpowiedź)*

- 1. Podstawowe/gimnazjalne *(proszę przejść do pytania 6)*
- 2. Zasadnicze zawodowe
- 3. Średnie ogólnokształcące *(proszę przejść do pytania 6)*
- 4. Średnie zawodowe/policealne
- 5. Wyższe

5. Proszę wskazać jaki jest Pana(i) zawód wyuczony?**6. Jak długo pozostaje Pan(i) w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy jako osoba bezrobotna?** *(proszę wskazać jedną odpowiedź)*

- 1. Do 1 miesiąca
- 2. Od 1 do 3 miesięcy
- 3. Od 3 do 6 miesięcy
- 4. Od 6 do 12 miesięcy
- 5. Od 12 do 24 miesięcy
- 6. Powyżej 24 miesiące

II. Charakterystyka osób bezrobotnych pod kątem posiadanego doświadczenia oraz odbytych szkoleń**7. Ile wynosi Pana(i) staż pracy** *(proszę wskazać jedną odpowiedź)*

- 1. Do 1 roku
- 2. Powyżej 1 roku do 5 lat
- 3. Powyżej 5 lat do 10 lat
- 4. Powyżej 10 lat do 20 lat
- 5. Powyżej 20 lat do 30 lat
- 6. Powyżej 30 lat i więcej

7. Nie posiadam stażu pracy (**proszę przejść do pytania nr 9**)

8. Jaki zawód wykonywał(a) Pan(i) ostatnio? (proszę wskazać zawód)

Zawód
<p style="text-align: center;">.....</p>

9. Na jakim stanowisku był(a) Pan(i) zatrudniony(a) w wyżej wymienionym zawodzie?

1. Pracownik wyższego szczebla/specjalista
 2. Pracownik średniego szczebla
 3. Pracownik niższego szczebla/przy pracach prostych

10. Czy Pana(i) zdaniem Pana(i) posiadane kwalifikacje (wykształcenie i umiejętności) są atrakcyjne dla potencjalnych pracodawców? (Proszę oznaczyć odpowiedź na poniższej skali, gdzie 1 oznacza: najmniej atrakcyjne, a 5: najbardziej atrakcyjne)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

11. Czy podnosił Pan/Pani swoje kwalifikacje zawodowe w formie szkoleń/kursów?

1. Tak
 2. Nie (**proszę przejść do pytania 13**)

12. Jakie umiejętności/uprawnienia Pan/Pani zdobył dzięki tym szkoleniom/kursom? (możliwość wskazania kilku odpowiedzi)

☐ 1. Znajomość języków obcych ☐ 2. Prawo jazdy, jakiej kategorii?..... ☐ 3. Obsługa kas fiskalnych ☐ 4. Podstawowa wiedza z zakresu księgowości, ekonomii i finansów ☐ 5. Umiejętność obsługi komputera ☐ 6. Znajomość metod sprzedaży bezpośredniej ☐ 7. Umiejętność obsługi urządzeń biurowych	☐ 8. Obsługa wózków widłowych ☐ 9. Umiejętności z zakresu budownictwa ☐ 10. Umiejętności z zakresu usług (krawiec, szwacz, fryzjer etc.) ☐ 11. Umiejętność obsługi maszyn (tokarz, stolarz, etc.) ☐ 12. Obsługa sprzętu ciężkiego ☐ 13. Uprawnienia spawalnicze ☐ 14. Inne, jakie?.....

III. Potrzeby osób bezrobotnych umożliwiające powrót na rynek pracy i dotychczasowa współpraca z PUP

13. Jakie kwalifikacje chciał(a)by Pan(i) uzyskać w najbliższym czasie np. w wyniku szkolenia organizowanego przez PUP? (możliwość wyboru kilku odpowiedzi)

☐ 1. Znajomość języków obcych ☐ 2. Prawo jazdy, jakiej kategorii?..... ☐ 3. Obsługa kas fiskalnych ☐ 4. Podstawowa wiedza z zakresu księgowości, ekonomii i finansów ☐ 5. Umiejętność obsługi komputera ☐ 6. Znajomość metod sprzedaży bezpośredniej ☐ 7. Umiejętność obsługi urządzeń biurowych	☐ 8. Obsługa wózków widłowych ☐ 9. Umiejętności z zakresu budownictwa ☐ 10. Umiejętności z zakresu usług (krawiec, szwacz, fryzjer etc.) ☐ 11. Umiejętność obsługi maszyn (tokarz, stolarz, etc.) ☐ 12. Obsługa sprzętu ciężkiego ☐ 13. Uprawnienia spawalnicze ☐ 14. Inne, jakie?..... ☐ 15. Nie zamierzam brać udziału w szkoleniach (proszę przejść do pytania 15)

14. Proszę podać liczbę dni szkoleniowych, która Panu(i) najbardziej by odpowiadała (proszę wskazać jedną odpowiedź):

- 1. 1-15 dni
- 2. 16-30 dni
- 3. 31-60 dni
- 4. Powyżej 60 dni

15. Do wykonywania jakiego zawodu chciał(a)by Pan(i) nabyć uprawnienia? (proszę wskazać zawód)

Zawód
1.....

- 2. Nie zamierzam się przekwalifikować/nabyć uprawnień do wykonywania zawodu innego niż wyuczony

16. Czy kiedykolwiek został(a) Pan(i) skierowany(a) przez Powiatowy Urząd Pracy na: (proszę udzielić odpowiedzi dla każdej ze wskazanych form wsparcia)

L.p.	Forma wsparcia	Zostałem skierowany	Nie zostałem skierowany
1.	Staż		
2.	Przygotowanie zawodowe dorosłych		
3.	Kursy/szkolenia		
4.	Poradnictwo zawodowe		
5.	Pośrednictwo pracy		
6.	Klub pracy		
7.	Inne formy wsparcia, jakie? 		

(Jeśli nie został(a) Pan(i) skierowany(a) na żadną z powyższych form wsparcia proszę przejść do pytania nr 17)

17. Czy po odbyciu wskazanych wyżej form wsparcia: (proszę wskazać jedną odpowiedź)

- 1. Pracodawca zaproponował zatrudnienie
- 2. Znalazłem(am) pracę u innego pracodawcy w ciągu kolejnych trzech miesięcy
- 3. W dalszym ciągu jestem osobą bezrobotną

18. Proszę wskazać jakimi formami wsparcia jest Pan(i) zainteresowany(a) w kontekście pomocy ze strony Powiatowego Urzędu Pracy (możliwość kilku odpowiedzi)

☐ 1. Pośrednictwo pracy ☐ 2. Subsidiowane zatrudnienie (prace interwencyjne lub roboty publiczne) ☐ 3. Poradnictwo zawodowe ☐ 4. Przygotowanie zawodowe dorosłych	☐ 5. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (Klub Pracy) ☐ 6. Świadczenia (zasiłki, dodatki aktywizacyjne etc.) ☐ 7. Pomoc w założeniu/prowadzeniu działalności gospodarczej ☐ 8. Inne, jakie?..... ☐ 9. Nie jestem zainteresowany powyższymi formami wsparcia/jestem zainteresowany tylko ubezpieczeniem zdrowotnym

19. Jak ocenia Pan(i): (proszę ocenić w skali od 1 do 5, gdzie 1 – bardzo nisko, a 5 – bardzo wysoko)

Lp.	Treść	1	2	3	4	5
1.	Poziom zadowolenia ze współpracy z Urzędem					
2.	Dostępność form wsparcia dla osób bezrobotnych					
3.	Zaangażowanie pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w budowanie relacji pomiędzy bezrobotnymi, a pracodawcami					
4.	Efektywność form wsparcia realizowanych przez Urząd Pracy					
5.	Kompetencje pracowników Powiatowego Urzędu Pracy					
6.	Ofertę szkoleniową Powiatowego Urzędu Pracy w tym: Jeśli nie brał(a) Pan(i) udziału w szkoleniach organizowanych przez Urząd Pracy proszę pominąć pkt. 6					
6.1	Okres oczekiwania na szkolenie					
6.2	Liczba osób w grupie podczas szkoleń					
6.3	Tematyka szkoleń i jej adekwatność do potrzeb lokalnego rynku pracy					
6.4	Praktyczne wykorzystanie wiedzy przekazanej na szkoleniu					
6.5	Czas trwania szkoleń					
6.6	Organizacja szkoleń (np. dostępność materiałów dydaktycznych)					

20. Proszę powiedzieć w jakim zawodzie/na jakim stanowisku chciał(a)by Pan(i) zostać zatrudniony(a)?

1. W wyuczonym zawodzie
 2. W zawodzie, do którego wykonywania nabyłem ostatnio uprawnienia
 3. W innym zawodzie, jakim?.....
 4. Zależy mi na jakiegokolwiek pracy

21. W jakim wymiarze godzin zdecydował(a)by się Pan(i) podjąć pracę? (proszę wybrać jedną odpowiedź)

1. Tylko w pełnym wymiarze godzin
 2. W pełnym wymiarze, ale mogę podjąć pracę w niepełnym
 3. W niepełnym wymiarze, ale mogę podjąć w pełnym
 4. Tylko w niepełnym wymiarze godzin

5. W jakimkolwiek wymiarze godzin

22. Za jaką minimalną kwotą wynagrodzenia netto gotów(owa) był(a)by Pan(i) podjąć pracę?
(proszę podać dokładną kwotę lub w przybliżeniu)

23. W jakim zawodzie chciał(a)by Pan(i) podjąć staż? (możliwość wskazania kilku odpowiedzi)

1. W wyuczonym zawodzie
 2. W zawodzie, do którego nabyłem(am) ostatnio uprawnień
 3. W innym zawodzie, jakim?.....
 4. Nie jestem zainteresowany(a) podjęciem stażu

IV. Charakterystyka osób bezrobotnych pod kątem aktywnego poszukiwania pracy

24. Proszę określić w jaki sposób zwykle poszukuje Pan(i) ofert pracy (możliwość wskazania kilku odpowiedzi)

1. Szukam w prasie (**proszę przejść do pytania nr 25**)
 2. Szukam w Internecie (**proszę przejść do pytania nr 25**)
 3. Pozyskuję informacje bezpośrednio od potencjalnych pracodawców (**proszę przejść do pytania nr 25**)
 4. Szukam w Powiatowym Urzędzie Pracy (**proszę przejść do pytania nr 25**)
 5. Szukam przez znajomych/rodzinę (**proszę przejść do pytania nr 25**)
 6. Przeglądam ogłoszenia w miejscach publicznych (**proszę przejść do pytania nr 25**)
 7. Szukam w prywatnych agencjach pośrednictwa pracy (**proszę przejść do pytania nr 25**)
 8. W inny sposób, jaki? (**proszę przejść do pytania nr 25**)
 9. Aktualnie nie poszukuję pracy (**proszę przejść do pytania nr 27**)

25. Proszę powiedzieć, kiedy ostatnim razem poszukiwał(a) Pan(i) aktywnie pracy? (proszę wskazać jedną odpowiedź)

1. Mniej niż 3 miesiące temu
 2. Od 3 do 6 miesięcy temu
 3. Od 6 do 12 miesięcy temu
 4. Od 12 do 24 miesięcy temu
 5. Więcej niż 24 miesiące temu

26. Jak ocenia Pan(i) swoje umiejętności z zakresu poszukiwania pracy. W ocenie proszę posłużyć się skalą 1-5, gdzie 1 – oznacza niedostateczne umiejętności, a 5 – bardzo dobre umiejętności (proszę wskazać jedną odpowiedź)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

27. Jakie są przyczyny nie poszukiwania przez Pana(ią) pracy? (możliwość kilku odpowiedzi)

1. Nie pozwala mi na to zły stan zdrowia
 2. Nie pozwala mi na to obecna sytuacja rodzinna/kłopoty rodzinne
 3. Opiekuję się członkiem rodziny/dzieckiem
 4. Miejsce zamieszkania/Trudności z dojazdem
 5. Nie wiem gdzie i jak mam jej poszukiwać
 6. Inne, proszę wskazać jakie.....
 7. Chęć uzyskania świadczeń/zasiłku

V. Bariery zawodowe i społeczne oraz przyczyny bezrobocia

28. Proszę wskazać bariery utrudniające Panu(i) podjęcie pracy. (możliwość kilku odpowiedzi)

- 1. Zbyt niskie oferowane wynagrodzenie
- 2. Posiadam zbyt krótki staż pracy
- 3. Jestem chory
- 4. Jeszcze się uczę
- 5. Wiek – powyżej 50 lat
- 6. Płeć
- 7. Nieodpowiednie kwalifikacje
- 8. Brak ofert pracy na rynku
- 9. Brak środka transportu
- 10. Opieka nad członkiem rodziny/dzieckiem
- 11. Inne, proszę podać jakie:
- 12. Nie wiem, trudno powiedzieć **ANK.: Nie czytać tej odp. Respondentowi**

29. Proszę wskazać argumenty odmowy zatrudnienia podawane przez pracodawców. (możliwość kilku odpowiedzi)

- 1. Nieodpowiedni poziom wykształcenia
- 2. Nieodpowiedni kierunek wykształcenia
- 3. Brak konkretnych umiejętności zawodowych
- 4. Wiek
- 5. Brak doświadczenia zawodowego
- 6. Długoletnia przerwa w pracy
- 7. Problemy z uzależnieniem
- 8. Słaba znajomość języków obcych
- 9. Słaba obsługa komputera
- 10. Brak prawa jazdy kat. B
- 11. Inne, jakie?.....
- Pracodawca nie podał żadnych argumentów

30. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

- 1. Bez większych problemów można znaleźć pracę
- 2. Można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią
- 3. Trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę
- 4. Nie można znaleźć żadnej pracy
- 5. Nie wiem, trudno powiedzieć

31. Czy zdarzyło się, aby ktoś oferował Panu(i) pracę na „czarno”?

- 1. Nigdy
- 2. Nigdy, ale słyszałem(am) o takich przypadkach
- 3. Tak, raz
- 4. Tak, 2-3 razy
- 4. Tak, wielokrotnie (4 i więcej razy)

32. Czy do tej pory wyjeżdżał Pan(i) za granicę w celach zarobkowych”?

- 1. Tak, raz
- 2. Tak, 2-3 razy
- 3. Tak, wielokrotnie (4 i więcej razy)
- 4. Nigdy (*przejdźcie do pytania nr 35*)

33. Jak długo trwał średni czas pobytu zagranicą? (proszę wskazać jedną odpowiedź)

- 1. Do 1 miesiąca
- 2. Powyżej 1 m-ca do 3 m-cy
- 3. Powyżej 3 m-cy do 6 m-cy.
- 4. Powyżej 6 m-cy do 12 m-cy
- 5. Powyżej roku do 2 lat
- 6. Powyżej 2 lat

34. Dlaczego wrócił(a) Pan(i) do kraju: (możliwość wyboru kilku odpowiedzi)

- 1. Brak możliwości znalezienia stałej pracy
- 2. Utrata pracy
- 3. Wykonywanie pracy poniżej swoich kompetencji
- 4. Rozłąka/tęsknota za rodziną
- 5. Kłopoty finansowe
- 6. Chęć podjęcia pracy w kraju
- 7. Chęć założenia działalności gospodarczej
- 8. Kłopoty zdrowotne/zły stan zdrowia
- 9. Mój pobyt w kraju jest czasowy, zamierzam wrócić za granicę
- 10. Inne, jakie

35. Co Pana(i) zdaniem dodatkowo wpłynęłoby na możliwość znalezienia zatrudnienia: (możliwość wyboru kilku odpowiedzi)

- 1. Zmiana miejsca zamieszkania
- 2. Podjęcie pracy w miejscowości oddalonej od stałego miejsca zamieszkania
- 3. Przekwalifikowanie się/podniesienie poziomu wykształcenia
- 4. Wyjazd za granicę
- 5. Ulgi dla pracodawców (np. podatkowe) z tytułu zatrudnienia nowych pracowników
- 6. Refundacja kosztów dojazdu do urzędu pracy/przyszłego miejsca zatrudnienia (w przypadku form pomocy organizowanych przez urząd pracy)
- 7. Zapewnienie opieki nad dzieckiem
- 8. Dłuższy staż pracy
- 9. Inne, jakie
- 10. Żadne z powyższych

36. Czy jest Pan(i) skłonny(a) podjąć pracę poza miejscem zamieszkania? (jedna odpowiedź)

- 1. Tak
- 2. Nie (*przejdźcie do pytania nr 38*)

37. Proszę wskazać obszar w jakim jest Pan(i) w stanie podjąć pracę poza miejscem zamieszkania? (możliwość kilku odpowiedzi)

- 1. Gminy sąsiadujące z moim miejscem zamieszkania
- 2. Obszar całego powiatu
- 3. Powiaty sąsiadujące
- 4. Województwo
- 5. Województwa sąsiadujące

- 5. Obszar całego kraju
- 6. Zagranica

38. Co mogłoby Pana(ią) skłonić do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania? (możliwość kilku odpowiedzi)

- 1. Lepsze połączenia komunikacyjne
- 2. Zapewnienie opieki nad dzieckiem/dziećmi
- 3. Wysokie zarobki
- 4. Posiadanie prawa jazdy kat. B / posiadanie samochodu
- 5. Możliwość przeprowadzenia się do miejscowości gdzie mieści się zakład pracy
- 6. Praca w wyuczonym zawodzie
- 7. Dogodny czas pracy i zwrot kosztów dojazdu
- 8. Inne, proszę wskazać jakie.....
- 9. Nic nie mogłoby mnie skłonić do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania

39. Czy byłby Pan (i) skłonny do podjęcia pracy w Warszawie, gdyby, poza gwarancją odpowiedniej pracy, miał Pan (i) zapewnioną w Warszawie pomoc doradczą, mieszkanie, żłobek / przedszkole dla dziecka? (proszę wskazać jedną odpowiedź)

- 1. Zdecydowanie tak
- 2. Raczej tak
- 3. Trudno powiedzieć / nie wiem (**ANK: nie czytaj tej odpowiedzi**)
- 4. Raczej nie
- 5. Zdecydowanie nie

Uwagi.....
.....
.....
.....
.....

Serdecznie dziękujemy za wzięcie udziału w badaniu!